

เปิดเล่ม

ฉบับที่ ๗ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

สำหรับเดือนธันวาคม ของทุกปีจะมีวันพิเศษของปวงชนชาวไทย ในวันที่ ๕ ซึ่งเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช วารสารฯ จึงได้อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์มาขึ้นปกและที่ปกหน้าด้านใน ก็จะมีอาศิรวาทถวายพระพร พร้อมพระบรมฉายาลักษณ์ที่น่าประทับใจยิ่ง สำหรับท่านผู้อ่านเก็บไว้ดูตราบนานเท่านาน

เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระบรมราชโองการให้จัดพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ นับเป็นงานใหญ่และสำคัญของชาติ ที่ทั้งพระสงฆ์และญาติโยมร่วมใจกันแสดงความอาลัยรัก ส่งเสด็จพระองค์สู่พระนิพพาน คณะสงฆ์วัดจากแดง ก็ได้ไปร่วมถวายดอกไม้จันทน์ ที่วัดอาษาสงคราม วัดที่ทางคณะสงฆ์จัดให้เป็นที่ถวายดอกไม้จันทน์เผาพระศพ อ่านเรื่องและดูภาพได้ที่คอลัมน์ **ใต้ฟ้าวัดจากแดง** และเชิญอ่านบทไว้อาลัยส่งเสด็จสมเด็จพระญาณสังวรพร้อมชมพระรูปได้ที่ปกหลังด้านใน

บทความในฉบับนี้มีความเข้มข้นและจับใจ นับตั้งแต่เรื่อง **ความไม่ประมาท** ของพระอาจารย์มหาประนอม ธมมาลังกาโร นับเป็นวาระอันสมควรที่ลงบทความนี้ เพราะในช่วงวันหยุดยาวในทุกเทศกาล ก็จะมีอุบัติเหตุและผู้เสียชีวิตมากมาย แม้ทางรัฐบาลจะหาทางป้องกันอย่างเข้มงวด ก็ช่วยอะไรไม่ได้มาก เหตุเกิดจากความประมาทนั่นเอง ความประมาทเป็นภัยอันน่ากลัวที่สุด ที่เป็นเหตุของความหายนะตั้งแต่น้อยไปจนถึงมาก

อีกบทความหนึ่ง ที่อยากจะชวนอ่านคือ **ภัยของพุทธศาสนา** เป็นเรื่องสำคัญ ที่นอกจากจะไม่ควรประมาทแล้ว ยังควรให้ความใส่ใจอีกด้วย เพราะภัยต่างๆ มันคืบคลานเข้ามาบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาอยู่ตลอดเวลา นับตั้งแต่ภัยจากศาสนาอื่น รวมทั้งภัยจากลัทธิที่ผิดเพี้ยนกลายเป็นพันธุ์ สัทธรรมปฏิรูป ฯลฯ ผู้เขียนบทความเรื่องนี้มีความใส่ใจและตระหนักในปัญหานี้อย่างมาก จึงได้ตั้งใจเรียบเรียงเรื่องราวต่างๆ มาประกาศให้ชาวพุทธทั้งหลายให้ทราบโดยทั่วกัน เพื่อจะได้ไม่ประมาทในเรื่องนี้

เนื่องจากบทความในฉบับนี้แต่ละเรื่องมีความยาวพิเศษ จึงจำเป็นต้องยกคอลัมน์

ธรรมะสำหรับเยาวชน ออกเพียงฉบับนี้ฉบับเดียว ฉบับหน้าก็จะมีดังเดิม อย่างไรก็ตาม เรื่องอื่นๆ ในฉบับนี้ที่อ่านไม่ยากจนเกินไปพอที่เยาวชนจะอ่านทดแทนได้

หลังจากเปิดตัวมาได้ ๖ ฉบับเราก็ค่อยๆ ได้รับผลตอบรับจากท่านผู้อ่านทั่วประเทศ โดยมีจดหมาย อีเมลล์ ทะยอยส่งเข้ามา บางท่านมาถึงวัดจากแดง เพื่อมาขอวารสาร และกล่าวชื่นชมเนื้อหาของวารสาร ฯลฯ เหล่านี้ล้วนเป็นกำลังใจให้กับคณะผู้จัดทำทุกท่าน ซึ่งอยากจะบอกว่า ส่วนใหญ่เป็นพระภิกษุที่กรุณาสละเวลาเล่าเรียนศึกษาภาษาบาลี และพระไตรปิฎก มาช่วยเขียนบทความ ตรวจสอบรูป ช่วยดูความเรียบร้อยต่างๆ ด้วยความปรารถนาดีต่อผู้อ่านและสังคมส่วนรวมจะได้มีวารสารดีๆ ที่จัดทำโดยไม่มีผลประโยชน์ทางธุรกิจเลย

เราเชื่อว่า หากท่านติดตามเราต่อไปเรื่อยๆ ท่านย่อมจะได้รับแต่สิ่งที่ดีงาม เป็นประโยชน์ เกื้อกูลต่อสติปัญญา ให้ความรู้ทางพระพุทธศาสนาที่อ่านง่าย สบายใจ มีความสุข เพราะที่กล่าวมานี้คือจุดมุ่งหมายของการทำวารสารเล่มนี้

คณะผู้จัดทำ

๗

ประธานที่ปรึกษา

พระครูธรรมธรสุนนต์ นนทิกโก
อัครมหาบัณฑิต

บรรณาธิการอำนวยการ

พระมหาประนอม ธมฺมาลงกาโร

บรรณาธิการบทความ

พนิตา อังจันทร์เพ็ญ
panitaang@gmail.com

บรรณาธิการฝ่ายศิลป์

พัสริน ไชยโคตร
เอมมิกา แก้วสรดี
ยลระดา พรหมเมือง

กองบรรณาธิการ

คณะสงฆ์วัดจากแดง
สำนักงาน : วัดจากแดง
๑๖ หมู่ ๖ ถ.เพชรหึงษ์
ช.เพชรหึงษ์ ๑๐
ต.ทรงคนอง อ.พระประแดง
จ.สมุทรปราการ ๑๐๑๓๐
โทรศัพท์. ๐๒-๔๖๔-๑๑๒๒

ภาพปก

พระบรมฉายาลักษณ์

ออกแบบปก :

เอนก เอื้อการุณวงศ์

อุปถัมภ์อุปกรณ์

คอมพิวเตอร์โดย
คุณพัชรพิมล ยังประภากร
ประธานกรรมการสินค้า
แบรนด์ 'สุวิมล'

ดำเนินการจัดพิมพ์โดย

สาละพิมพ์การ
๙/๖๐๙ ต.กระทุ่มล้ม
อ.สามพราน จ.นครปฐม
โทร. ๐๒-๔๒๙๒๔๕๒,
๐๘๖-๕๗๑๖๘๕๕

สารบัญ

๑. ความไม่ประมาท (พระอาจารย์มหาประนอม ธมฺมาลงกาโร)	๓
๒. ภัยของพุทธศาสนา (รวมธูลี พลีเพื่อธรรม)	๑๑
๓. กวีนิพนธ์ : รำลึกพ่อ (บุญฉวีโส)	๒๔
๔. ทศนะ : ปาราปริยเถระ พระเถระผู้เห็นความเสื่อมของบรรพชิต (ธีรปัญญาโย)	๒๕
๕. ตำนานคาถา พระอรหันต์ ๘ ทิศ (๓) (วิเทศทัยย์)	๓๓
๖. ในกระแสข่าว : ญี่ปุ่นจะตรวจบูรณะ “หลวงพ่อดโต” คามาคูระ (ป่าแอน)	๓๗
๗. เรื่องน่ารู้ : สโลว์ Life สไตล์พระ (พระพุทิจ ชุตติปัญญาโย)	๓๘
๘. ได้ฟ้าวัดจากแดง ข่าวบุญส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่	๔๖
๙. สนทนา (กองบรรณาธิการ)	๔๘

ความไม่ประมาท

พระอาจารย์มหาประนอม ธมมาลงกาโร

อปฺปมาโท อมตํ ปทํ
ปมาโท มจฺจุโน ปทํ
อปฺปมตฺตา น มียนฺติ
เย ปมตฺตา ยถา มตา. (ขุ.ธ. ๒๕/๑๘/๑๒)

ในวารดิถีขึ้นปีใหม่ ๒๕๕๙ นี้ อาตมาภาพจะได้นำพระพุทธภาษิตเรื่องความไม่ประมาทที่ยกขึ้นไว้ในเบื้องต้น มาอธิบายขยายเนื้อความ เพื่อให้ญาติโยมสาธุชนทั้งหลายได้เข้าใจ และนำไปปฏิบัติตามสมควร แก่สติปัญญาของตนสืบต่อไป

พุทธภาษิตนี้ แปลว่าอย่างไร **อปฺปมาโท** ความไม่ประมาท **อมตํ ปทํ** เป็นเหตุแห่งความไม่ตาย **ปมาโท** ความประมาท **มจฺจุโน ปทํ** เป็นเหตุแห่งความตาย **อปฺปมตฺตา** บุคคลผู้ไม่ประมาทแล้ว **น มียนฺติ** ย่อมไม่ตาย **เย ปมตฺตา** ส่วนบุคคลใดเป็นผู้ประมาทแล้ว **ยถา มตา** ถึงมีชีวิตอยู่ ก็เหมือนตายทั้งเป็น

ญาติโยมสาธุชนต้องท่องคานานี้ และคำแปลให้ได้ ทำไมจึงให้ท่องคานานี้ เพราะเป็นคานาที่สามเณรนิโครธนำมาเทศน์โปรดพระเจ้าอโศกมหาราช แล้วทำให้พระองค์เลื่อมใส และหันมานับถือพระพุทธศาสนา แล้วทรงทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างยิ่งใหญ่

กษัตริย์ ๒ พระองค์ นับถือพระพุทธศาสนา เพราะคานานี้

พระเจ้าอโศกมหาราช ทรงแผ่ขยายอาณาจักรไปทั่วชมพูทวีป ยึดทุกเมืองได้หมดแล้ว วันหนึ่ง เห็นสามเณรนิโครธ อายุ ๑๒ ขวบ กำลังเดินบิณฑบาต

ที่สนามหลวงผ่านไปด้านหน้าวัง พระเจ้าอโศกมหาราช ทรงเห็นว่า สามเณรรูปนี้สำรวม ดูน่าเลื่อมใสอย่างประหลาด สามเณรรูปนี้เป็นใคร มาจากไหน จึงตรัสบอกให้คนไปนิมนต์สามเณรเข้าไปปรับบาตรในวัง

เมื่อสามเณรเข้าไปถึงแล้ว มองซ้าย มองขวา ไม่เห็นพระเถระ จึงขึ้นไปนั่งบนราชอาสน์เลย พระเจ้าอโศกมหาราชก็แปลกพระทัย ถึงแม้ตอนนั้นยังไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนาก็ตาม แต่ทรงเห็นว่าสามเณรน่าเลื่อมใส จึงไม่ตรัสว่าอะไร และทรงให้สามเณรนั่งบนราชอาสน์เลย

จากนั้น พระเจ้าอโศกได้ทรงสนทนาปราศรัยกับสามเณรว่า สามเณรทำอะไรมา บวชแล้วได้อะไรบ้าง มีอะไรเป็นสาระ เหตุใดสามเณรจึงดูสงบเยือกเย็นเหลือเกิน สามเณรก็บอกเล่าชีวิตการบวชของตนเอง จากนั้นได้นำคานา **อปฺปมาโท อมตํ ปทํ...** มาเทศน์โปรดพระเจ้าอโศก เมื่อฟังคานานี้จบ เกิดอะไรขึ้น เกิดความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา เลื่อมใสในสามเณร เมื่อถวายอาหารสามเณรแล้ว ก็ทรงประกาศตนเป็นพุทธมามกะ แล้วทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างยิ่งใหญ่

ฉะนั้น จึงอยากให้โยมสาธุชนเข้าใจกาลานี้ เพราะกาลานี้เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้พระเจ้าอโศกมหาราชหันมานับถือพระพุทธศาสนา

อาณาจักรพุกาม ประเทศพม่า เป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ พระเจ้าอโนรธา มังช่อ กษัตริย์พุกาม ทรงนับถือพระพุทธศาสนาแบบมหายาน คือแบบเส้าหลิน เมื่อมาเห็นพระพุทธรูปคือ ชินอรหันต์ เดินรุดงค์จากเมืองมอญไปพุกาม ทรงเห็นว่าพระรูปนี้สำรวมอินทรีย์ น่าเลื่อมใส ไม่เหมือนพระบ้านเรา จึงเข้าไปสนทนา แล้วท่านก็เทศน์โปรดด้วยคาถา **อปปมาโท อมตํ ปท...** พอเทศน์จบ พระเจ้าอโนรธา มังช่อเกิดความเข้าใจในพระพุทธศาสนา ฝ่ายเถรวาทอย่างชัดเจน แล้วหันมานับถือพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ส่วนพระมหายานก็ให้ลาสิกขาทั้งหมด ไม่ให้อยู่ นี่คือเรื่องสำคัญจากกาลานี้

อธิบายคำว่า อปปมาโท

ความไม่ประมาท เป็นเหตุแห่งความไม่ตาย เป็นต้น เป็นการแปลแบบธรรมดา แต่มีความหมายที่ลึกและละเอียดยิ่งขึ้นไปอีก

คำแรก **อปปมาโท** ความไม่ประมาท แบบธรรมดา คือ การไม่เผอเรอ ไม่เลินเล่อ แบบสูงขึ้นไปคือไม่ขาดสติ มีสติอยู่ทุกเมื่อ ได้แก่ สติ ๕ ชั้น คือ ๑. สติในชีวิตประจำวัน ๒. สติที่ตั้งอยู่ในทาน ๓. สติที่ตั้งอยู่ในศีล ๔. สติที่ตั้งอยู่ในสมณะ ๕. สติที่ตั้งอยู่ในวิปัสสนา

๑. สติในชีวิตประจำวัน

ตั้งสติก่อนสตาร์ท จะทำงานอะไรให้มีสติ ทำให้ปลอดภัย อย่างเช่น ตามโรงงานต่างๆ เขาเขียนไว้ว่า safety first ปลอดภัยไว้ก่อน เป็นการบอกให้ตั้งสตินั่นเอง เมื่อสตาร์ทรถ ก็ตั้งสติ ถ้ามีสติก็ไม่ตาย

แต่ถ้าเราขาดสติ ชีวิตก็ไม่ปลอดภัย อย่างเช่น มีชาวเด็กผู้หญิงอายุ ๑๗ ปี เดินคุยโทรศัพท์บนถนน เกิดอะไรขึ้น รถสิบล้อชนแล้วมีรถอีกคนหนึ่งวิ่งมาทับซ้ำอีก เสียชีวิตทันที อย่างนี้เรียกว่าขาดสติ ฉะนั้น ก่อนจะข้ามถนนก็มองซ้าย ขวา เมื่อเห็นความปลอดภัยก็ข้ามไปได้ จะทำอะไรในชีวิตประจำวันให้ตั้งสติ มีสติทุกครั้งจะได้ปลอดภัย ไม่มีอันตราย

๒. สติที่ตั้งอยู่ในทาน

อย่าลืมหื้อทาน ถ้าชาติที่แล้วเราไม่ได้ให้ทานมา หรือทำทานกุศลไว้น้อย เกิดมาชาตินี้ก็จะไม่มีทาน ภาษาชาวบ้านคือไม่มีจะกิน เกิดมาเป็นคนยากจน แต่ถ้าชาติที่แล้วเราทำทานกุศลไว้มาก ชาตินี้พ่อแม่เตรียมไว้ให้ร้อยล้าน พันล้าน เพราะชาติที่แล้วเรารักษาศีลไว้ดี ชาตินี้จึงได้เกิดเป็นคน แต่เพราะลืมหื้อทานกุศล ชาตินี้จึงไม่ค่อยมีทรัพย์สิน จึงยากจน

การให้ทาน จะเป็นข้าวปลาอาหาร น้ำดื่ม ผ้า เครื่องนุ่งห่ม ยานพาหนะ ดอกไม้ ของหอม รูป เทียน เครื่องลูบไล้ ที่อยู่ ที่อาศัย มุ้ง หมอน เสื่อ ประทีป หลอดไฟ หรือเทียน หรือสิ่งใดก็ตามที่สมควรกับพระภิกษุสงฆ์ ญาติโยมก็มีสติทำอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อถวายแล้วให้ปรารถนาพระนิพพาน **นิพพานสส ปจฺจโย โทตุ** ขอจงเป็นปัจฉัยแก่พระนิพพาน ในสังสารวัฏอันยาวนาน ก่อนที่ข้าพเจ้า จะถึงพระนิพพาน คำว่า ไม่มี ขอให้ข้าพเจ้าอย่าได้ยินเลย

แม้พระภิกษุสามเณรก็ควรทำทาน ไปบิณฑบาต ได้อาหารหรือของดีๆ มา ก็แบ่งเพื่อนบ้าง และทานกุศลที่ไม่ควรลืมเลย คืออะไร อัฐบริขาร ได้แก่ บาตร จีวร สบง สังฆาฏิ ประคตเอา กล่องเข็ม

มีดโกน และผ้ากรองน้ำ มีอันสงสัยอย่างไร ฟังเทศน์แล้วได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ ถ้าต้องการบวช บาดรและจีวรจะสำเร็จด้วยบุญฤทธิ์ แต่ถ้าไม่ต้องการบวชอย่างเช่นโยมผู้หญิง ก็จะได้เครื่องประดับที่เรียกว่ามหาลาปสาธน์ ถ้าเป็นผู้ชายก็จะมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล

ผู้บรรลุธรรม แต่ไม่ได้บวช

พาทิยะรักษาศีลเจริญภาวนามาดี พอได้ฟังเทศน์จากพระพุทธองค์แล้ว ได้บรรลุอรหัตผล แต่ยังไม่มีการบวช จึงบวชไม่ได้ พระพุทธองค์ให้ท่านไปแสวงหาจีวร แต่ขณะที่ท่านกำลังไปหาผ้าบังสุกุลเพื่อทำเป็นจีวร ก็ถูกยักษ์แปลงเป็นวัวไปขวิดท่านเสียชีวิตคือนิพพานตรงนั้น เพราะท่านไม่เคยถวายอุปัชฌาย์คือไตรจีวรไว้เลยแม้ชาติเดียว

ก่อนท่านจะบรรลุพระอรหันต์ ได้ฟังพระพุทธเจ้าเทศน์ว่า พาทิยะ เมื่อเธอเห็น จงทำในใจ สักแต่ว่าเห็น เมื่อเธอได้ยิน จงทำในใจ สักแต่ว่าได้ยิน เพราะพาทิยะเคยเจริญวิปัสสนามาแล้ว เมื่อฟังเทศน์แค่ประโยคนี้จึงบรรลุได้เร็ว

คำว่า เมื่อเธอเห็น สักแต่ว่าเห็น เป็นอย่างไร สิ่งที่เห็น เป็นรูป, ผู้เห็น เป็นนาม, สิ่งที่เห็นข้างหน้า เป็นรูปารมณฺ์ เป็นสีต่างๆ เป็นรูปธรรม, ผู้เห็นคือจิตที่เกิดทางตา ได้แก่ จักขุวิญญาณจิต เป็นนาม, ทำความเข้าใจว่า เมื่อเห็นก็ เห็นหนอๆ สิ่งที่เห็นเป็นรูป ผู้เห็นเป็นนาม อย่างนี้คือ เห็นสักแต่ว่าเห็น

เมื่อเธอได้ยิน สักแต่ว่าได้ยิน ก็เช่นเดียวกัน สัททวารมณฺ์ เป็นรูปธรรม, โสทวิญญาณจิต เป็นนามธรรม มีแค่รูปแค้นาม ไม่ใช่เราได้ยิน ไม่ใช่เขาได้ยิน ก็เป็นแค่รูปแค้นาม เท่านั้น

ท่านฟังเทศน์แล้วได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ เพราะฟังแล้วเข้าใจ สุตมยปัญญาเกิด ฟังแล้วคิดตามได้ จินตามยปัญญาเกิด ฟังแล้วละกิเลสจนบรรลุเป็นพระอรหันต์ได้ ภาวนามยปัญญาเกิด ฟังเทศน์แล้วบรรลุปัญญา ๓ ชั้น

๓. สติที่ตั้งอยู่ในศีล

คือ ไม่ลืมที่จะรักษาศีล เพราะรักษาศีล ๕ จึงได้เกิดเป็นคน แม้ว่าจะทำบุญมากเป็นร้อยล้าน แต่ถ้าไม่รักษาศีล ๕ ก็หมดสิทธิ์ได้เกิดเป็นคน

บางครั้ง เราเห็นสุนัขตัวเล็กๆ แต่มันรวย ทรัพย์เพชรราคาหนึ่งล้าน แต่ทำไมไม่เกิดเป็นคน เพราะในอดีตชอบให้ทานอย่างเดียว แต่ลืมรักษาศีลนั่นเอง

การได้เกิดเป็นมนุษย์ยากเย็นแสนเข็ญ

ต้นทุนชีวิตของมนุษย์ คือ ศีล ๕ ถ้าไรชีวิตของมนุษย์ คือ สมณะและวิปัสสนา พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ในทูลถกสูตรว่า มนุสสุตตภาโว การได้เกิดเป็นมนุษย์ ทูลถก เป็นเรื่องยากเย็นแสนเข็ญ สิ่งที่ยากเย็นแสนเข็ญ ๕ อย่าง ได้แก่ ๑. ได้เกิดเป็นมนุษย์ ๒. ได้พบพระพุทธศาสนา ๓. มีโอกาสฟังเทศน์ ๔. ฟังแล้วเกิดศรัทธา ๕. ตัดสินใจออกบวช

การได้เกิดเป็นมนุษย์ ทำไม่จึงเป็นเรื่องยากเย็นแสนเข็ญ ตอนนี้มีมนุษย์ทั่วโลกมีเจ็ดพันล้านคน แต่ปลวกอย่างเดียวที่อยู่ใต้กรุงเทพฯ มีกี่พันล้านตัว มีจำนวนนับไม่ถ้วน หรือ ยุง เือบ ไร รื่น สารพัดเลย มีจำนวนเกินเจ็ดพันล้านๆ ชีวิต ถามว่า ทำไม่เพราะการจะได้เกิดเป็นคนนั้นยากเย็นแสนเข็ญ ถ้าลืมที่จะรักษาศีล ก็หมดสิทธิ์ได้เกิดเป็นคน แล้วไปไหน

ถ้าตายด้วยความโลภ ก็เป็นเปรต ถ้าตายด้วยความโกรธ เกลียด เคียดแค้น พยาบาท เสียใจ น้อยใจ ก็ลงนรก ถ้าตายด้วยความหลง ก็เป็นสัตว์เดียรัจฉาน ถ้ามีความหลงน้อย ก็เป็นสัตว์เดียรัจฉานที่มีกระดูก ถ้ามีความหลงมาก ก็เป็นสัตว์เดียรัจฉานที่ไม่มีกระดูก เช่น ไส้เดือน ยุง เป็นสัตว์ที่ไม่มีกระดูก ถ้าตายด้วยทิฎฐิ มานะ ระเบิดฆ่าตัวตาย ตายแล้วไปไหน ไปเป็นอสุรกาย ถ้าไม่เป็นอสุรกาย ก็ลงนรก ทำไม่จึงเป็นอสุรกาย เพราะตายด้วยทิฎฐิ มานะ ตายเพื่อพระเจ้า ตายเพื่อสิ่งนั้นสิ่งนี้ ตอนตายเขาก็เข้าใจอย่างนั้น แต่เมื่อตายจริงๆ แล้วไปไหน ไม่ได้

ไปข้างบน แต่ไปข้างล่าง นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดียรัจฉาน

ฉะนั้น ถ้ามีศีล ๕ ก็มีสิทธิ์กลับมาเกิดเป็นมนุษย์ ถ้ามีศีล ๘ ได้อยู่บนสวรรค์เลือกชั้นได้ ถ้าได้ฉาน มีสิทธิ์ไปเกิดเป็นพรหม ถ้าบรรลุมรรคผล มีสิทธิ์ไปนิพพาน

ศีลทั้ง ๕ ข้อ เป็นหลักประกันชีวิตที่ดีที่สุด

ศีลข้อที่ ๑ **รับประกันชีวิต** จะไม่เสียชีวิตก่อนวัยอันควร

ศีลข้อที่ ๒ **รับประกันทรัพย์สิน** จะไม่เจอภัยพิบัติทั้ง ๕ วินาศภัย เช่น การถูกยึดทรัพย์

ศีลข้อที่ ๓ **รับประกันครอบครัว** จะมีครอบครัวอบอุ่น เข้มแข็ง สมหวังในชีวิต

ศีลข้อที่ ๔ **รับประกันความเป็นธรรมในสังคม** มีวาจาศักดิ์สิทธิ์ และรูปร่างสมสัดส่วน

ศีลข้อที่ ๕ **รับประกันสติปัญญา** จะมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ไม่เป็นอัลไซเมอร์ ไม่เป็นเด็กปัญญาอ่อน

เกิดเป็นคนสติปัญญาไม่สมบูรณ์ เพราะรักษาศีลข้อ ๕ ไว้ไม่ดี

บางครั้ง เราคิดว่า ทำไมเราซึกซ้า ยืดยาด อืดอาด ไม่เหมือนคนอื่น เพราะศีลข้อที่ ๕ เรา รักษาไว้พอประมาณ แต่ถ้าหนักกว่านั้น ก็คือ บ้า ใ้ บอด หนวก เพราะศีลข้อที่ ๕ รักษาไว้ไม่ดี

บางคนเกิดมาแล้ว ป่วยออกๆ แอดๆ ตลอดเวลา ก็เพราะรักษาศีลข้อที่ ๑ ได้ไม่ค่อยบริสุทธิ์นัก คือไม่ถึงกับเสียชีวิต แต่ว่าเจ็บป่วยอยู่ตลอดเวลา เพราะศีลต่าง ศีลพร่อง ไม่ได้ฆ่าสัตว์ แต่จับสัตว์มาชนกัน เอาไก่มาชนกัน เอาปลามากัดกัน สนุก ไหม สนุก แต่เกิดอะไรขึ้น ทำแล้วก็ป่วยอยู่ตลอดเวลา รักษาไม่หาย ถ้าป่วยเป็นโรครักษาไม่หาย บอกได้เลยว่า เพราะเคยแก่งสัตว์ ทรมานสัตว์

ฉะนั้น ต้นทุนของชีวิตคือ ศีล ๕ ถ้าลืมนรักษา ศีล ๕ ก็หมดสิทธิ์เกิดเป็นคน ถ้าอย่างนั้นแล้ว ไปไหน ประตือบายทั้ง ๔ คือ นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดียรัจฉาน เปิดรออยู่

ทำไมบางคนมีสติปัญญาดี ไม่ค่อยหลงลืม จำ ครั้งเดียวแล้วจำได้เลย เพราะชาติที่แล้วรักษาศีล ข้อที่ ๕ ไว้ดี หากชาติที่แล้วรักษาไว้ไม่ดีละ จะทำอย่างไร ชาตินี้ก็รีบเจริญสติ สมาทานศีล เจริญสติ- ปัญญาแล้วสติสัมปชัญญะก็จะกลับคืนมาอย่างสมบูรณ์ ความจำจะดีขึ้น นี่คือวิธีการแก้ไขแบบง่ายๆ

๔. สติที่ตั้งอยู่ในสมถะ

คือ ไม่ลืมนี่จะเจริญสมถกรรมฐาน ๔๐ วิธี เช่น พุทธานุสสติ ระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้า ด้วยบท **อิติปิ โส ...** อัมมานุสสติ ระลึกถึงคุณของ พระธรรม ด้วยบท **สวากขาโต ...** สังฆานุสสติ ระลึกถึงคุณของพระสงฆ์ ด้วยบท **สุปฏิปันโน ...**

การสวดมนต์ เป็นการตั้งสติอยู่ในสมถกรรมฐาน

บทสวดมนต์ทำวัตร มีการทำกุศลมากมายโดยเฉพาะสมถกรรมฐาน ตั้งแต่ พุทธานุสสติ อัมมานุสสติ สังฆานุสสติ สีลानุสสติ จาคานุสสติ มรณ- สติ อุปสมานุสสติ ทำความสงบ ภาวนาคตาสติ คือ พิจารณาในร่างกายของเรา

ฉะนั้น ในขณะที่สวดมนต์ทำวัตรเย็น ให้ทำสมถกรรมฐาน เช่น **แผ่เมตตา สัพเพ สัตตา ...** นั่นคือ เมตตากรรมฐาน แต่เมตตากรรมฐานตอนสวดมนต์ทำวัตร เราทำ ๑ ครั้ง จึงยังไม่เห็นผลชัดเจน

ถ้าสวดพุทธานุสสติ เช่น สวด **นโม ตสส ... พุทฺธํ สรณํ คจฺจามิ...** **อิติปิ โส...** หลากๆ จบทั้งบาลีและคำแปล เป็นพุทธานุสสติอยู่ตลอดเวลา และจบอัมมานุสสติในอีกครั้งชั่วโมง ทำอย่างนี้ จะเป็นสมถกรรมฐานอย่างชัดเจน

ถ้าเราไม่ลืมนะพระพุทธเจ้า ระลึกถึงพระพุทธเจ้า บ่อยๆ เป็นพุทธานุสสติ พระพุทธเจ้าก็ไม่ลืมนะเรา ถ้าไม่ลืมนะธรรม... ถ้าไม่ลืมนะสงฆ์... ถ้าไม่ลืมนะจาณะ ทรัพย์สมบัติของเราก็จะมี ฉะนั้น อย่าลืมนะเจริญอนุสสติทั้ง ๑๐

สวดมนต์อย่างไรให้มีพลัง

บางครั้ง เราสวดมนต์แผ่เมตตาแล้ว ก็ได้บุญ ได้กุศลอยู่ แต่ทำไมเราสวดมนต์แผ่เมตตาแล้ว เทวดา ไม่ค่อยรักเรา ไม่ค่อยเห็นใจเรา ทำไมไม่ค่อยมีพลัง เพราะ ข้อ ๑ อักษรวิธี เรายังออกเสียงไม่ชัดเจน ไม่สมบูรณ์ ข้อ ๒ เรายังแปลไม่ได้ ไม่รู้ความหมาย บทที่สวด ข้อ ๓ เรายังเมตตาไม่พอ จะทำอย่างไร

อันดับแรก ฝึกออกเสียง อักษรบาลี ๔๑ ตัว ให้ชัดเจนทุกคำ ฝึกออกเสียง อ อา... (อะ อา...), ก ข... (กะ ขะ...) ใหม่

อ อา อี อี อู อู เอ โอ, ก ข ค ฆ ง, จ ฉ ช ฌ ญ, ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ, ต ถ ท ฒ น, ป ผ ฝ ภ ม, ย ร ล ว ส ห ฬ อ.

ฝึกทุกตัวอักษรให้ชัดเจน ตามฐานเสียง มี คอ เพดานปาก เป็นต้น เช่น อ อา, ก ข ค ฆ ง ออกเสียงที่ฐานคอ เป็นต้น เมื่อออกเสียงได้ครบ ๖ ฐาน แล้ว ก็ ไส้ทอน เข้าไป ๑๐ โทน มี สติลล เสียงหย่อน เสียงเบา ธนิต เสียงหนัก เสียงแข็ง เป็นต้น เช่น ก (กะ) ออกเสียงเบา ข (ขะ) ออกเสียงหนัก เป็นต้น เมื่อได้โตนแล้ว จากนั้นก็ ไส้ทำนอง เข้าไป

อักขระถูกต้อง ฐานเสียงถูกต้อง โทนถูกต้อง ทำงานถูกต้อง เข้าใจความหมายทุกตัวอักษรด้วย แล้วมีเมตตาบริสุทธิ์ สวดแล้วจะเกิดพลังขึ้นมาทันที แต่ต้องฝึกฝนอย่างนี้บ่อยๆ

การสวด นโม... ในการเจริญพุทธานุสสติ

เมื่อเราสวด นโม ในการเจริญพุทธานุสสติ ให้สวด นโม ๑๕ ชั้น สวดอย่างไร

นโม, ตสส, ภควโต, อรหโต, สมมาสมพุทฺธสส.
(หยุด ๕ ครั้ง ๓ จบ = ๑๕ ชั้น)

นี่คือ การระลึกถึงพระพุทธคุณ นโม ความ นอบน้อมด้วยกาย วาจา ใจ ของข้าพเจ้า, ตสส ภควโต แต่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ผู้ถึงพร้อมด้วยพระมหากรุณาธิคุณ, อรหโต ผู้ห่างไกล จากกิเลส คืออรหัตตมัคคญาณ ถึงพร้อมด้วย พระบริสุทธิ์คุณ, สมมาสมพุทฺธสส ผู้ตรัสรู้ชอบได้ โดยพระองค์เอง หมายถึง อรหัตตผลจิต เป็น พระปัญญาธิคุณ. นโม นี้ เป็นการระลึกถึงพระคุณ ทั้ง ๓ ประการ ของพระพุทธเจ้า

ถ้าพระพุทธคุณทั้ง ๙ สวดว่า อิติปิ โส ภควา อรหิ สมมาสมพุทฺโธ... โดยปกติเราก็สวดพุทฺธคุณ ๙ พุทฺธคุณ ๑๐๘ แต่พุทฺธคุณ ๓ ก็คือ นโม นี้แหละ

การสวด อิติปิ โส ในการเจริญพุทธานุสสติ

ถ้าเราไม่ถนัด นโม ตสส... ก็สวด อิติปิ โส ภควา อรหิ สมมาสมพุทฺโธ วิชชาจรณสมปนโน สุกโต โลกวิทู อนุตฺตโร ปุริสทมมสารถิ สตถา เทวมนุสฺสานิ พุทฺโธ ภควาติ.

ก่อนที่จะสวดแบบบาลีล้วนๆ อย่างนี้ ก็ให้ สวดบาลีและแปลไทยด้วยว่า อิติปิ โส ภควา แม้ เพราะเหตุนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น, อรหิ เป็นผู้ห่างไกลจากกิเลส เป็นผู้กำจัดข้าศึกคือ กิเลส เป็นผู้ทำลายซีของสังสารวัฏ เป็นผู้ไม่ทำ ความชั่วแม้อยู่ในที่ลับ เป็นผู้สมควรรับทักษิณาทาน, สมมาสมพุทฺโธ เป็นผู้รู้แจ้งตรัสรู้ร้อยยี่สิบทั้ง ๔ ได้

โดยพระองค์เอง แล้วสามารถสอนผู้อื่นให้รู้แจ้งอริยสัจ ทั้ง ๔ ตามได้ด้วย, **วิชาจรณสมปนโน** เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชา ๓ และจรณะ ๑๕ ... อย่างเป็นต้น

สวดไปด้วย แปลไปด้วย และน้อมจิตไป จนเข้าใจความหมายทั้งหมดแล้ว ต่อไปจึงสวดบาลีอย่างเดี่ยวๆ นั่นเป็นการฝึกเจริญสติ ด้วยอนุสติ ทั้ง ๑๐ ด้วยการสวด **อิตติปิ โส... ธรรมดา**

หลวงพ่อบุญสวด อิตติปิ โส.. ได้อย่างรวดเร็ว

เวลาไปไหนมาไหน เช่น หลวงพ่อบุญ มีคนไปถาม หลวงพ่อครับ สวดบทไหน ทำไมหลังจึง หลวงพ่อบอก **สวด อิตติปิ โส... อ้าว...สวดอย่างไร** ทำไมผมสวดอยู่ทุกวัน จึงไม่หลัง

หลวงพ่อบุญสวด **อิตติปิ โส...** ไปข้างหน้าก็คล่อง ถอยหลังก็คล่อง จะแปลอย่างไร คล่องทั้งหมด จะสวดแบบช้าๆ ท่านก็สวดได้ จะสวดแบบเร็วๆ จบภายใน ๑ วินาที หลวงพ่อบุญสวดได้ อิศวาสุ.

อิ คือ อิตติปิ โส..., สุวา คือ สุวากขาโต..., สุ คือ สุปฏิปนโน... จบแล้ว **อิสวาสุ.** สวดจบภายในวินาทีเดียว โดยหยิบออกมาจากทั้งหมด จะหยิบออกมาอักขระเดียวก็ได้ เอาเฉพาะหัวข้อก็ได้ หรือสวดแบบเร็วๆ เป็นพริ๊ดไปเลยก็ได้ แล้วเกิดอะไรขึ้น ก็จะมีพลัง รู้ได้อย่างไรว่ามีพลัง รู้ได้จากคนฟังเรา สวดแล้วรู้สึกว่ามีพลัง ฟังแล้วรู้สึกว่ามีพลัง เกิดอรรถรส

ฉะนั้น เวลาเราเจริญอนุสติทั้ง ๑๐ ถ้าอยากให้มีพลัง ๑. สวดให้ถูกอักขรวิธี ๒. แปลได้ เข้าใจความหมาย ๓. มีเมตตา ก่อนจะมีเมตตา ต้องทำอย่างไร สวดให้ได้รอบ **ภาวิโต พุสลิกโต** สวดหลายๆ รอบ อยากสวดเร็วก็ได้ อยากสวดช้าก็ได้ อยากสวดอย่างไรก็ได้

๕. สติที่ตั้งอยู่ในวิปัสสนา

คือเอาสติไปตั้งไว้ที่ **สติปัฏฐาน ๔** ถ้าเอาสติมาตั้งไว้ในกาย เรียกว่า **กายานุปัสสนา** เอาสติมาตั้งไว้ที่ความรู้สึก เป็นสุข เป็นทุกข์ เรียกว่า **เวทนานุปัสสนา** เอาสติมาตั้งไว้ที่จิต เรียกว่า **จิตตานุปัสสนา** เอาสติมาตั้งไว้ที่อัมมารมณเฑียร เรียกว่า **อัมมานุปัสสนา** เมื่อเอาสติตั้งไว้แบบนี้ก็เข้าสู่กระบวนการวิปัสสนา ตรงนี้แหละ **อุปปมาโท** ความไม่ประมาท เมื่อฟังเข้าใจแล้ว เป็นเหตุแห่งอมตมทานิพพาน ถ้าสติขั้นนี้เกิดขึ้น **อมตัม ปท** เป็นเหตุแห่งอมตมทานิพพาน

อธิบายคำว่า อมตัม ปท

คำว่า **ปท** แปลได้หลายอย่าง เช่น บท, รอยเท้า รอยพระบาท, เหตุ แต่ **ปท** ในที่นี้ เอาความหมายว่า เหตุ จึงแปลว่า เป็นเหตุแห่งความไม่ตาย

คำว่า **อมตัม** ความหมายแรก คือ ไม่ตาย ไม่ประสบอุบัติเหตุตาย ความหมายต่อมา คือ นิพพาน ที่ไม่มีการเกิด แก่ เจ็บ การตาย ฉะนั้น ความไม่ประมาทในขั้นที่ ๕ คือ การตั้งสติอยู่ในสติปัฏฐาน ๔ จึงเป็นเหตุแห่งอมตมทานิพพาน

อธิบายคำว่า ปมาโท

ปมาโท คือ ความประมาท ได้แก่ ลืม เผลอ ขาดสติ การลืมตามปกติ คือ เมื่อสักครู่ ไม่รู้ว่าจะพูดอะไร ลืมไปแล้ว หรือเดินไปเดินมาก็ลืมอีกแล้ว หรือเป็นคนขี้หลงขี้ลืม เป็นการลืมในชีวิตประจำวัน แต่การลืมมากกว่านี้ คือ ลืมที่จะให้ทาน ทำให้เกิดมาแล้วอดอยาก ลืมที่จะรักษาศีล ก็ไม่มีศีลเกิดขึ้นเป็นคน ลืมที่จะเจริญสมณะ จิตก็ตกต่ำ ไม่มีความสุข ลืมที่จะเจริญวิปัสสนา สังสารวัฏก็ยาวนาน

ฉะนั้น ความประมาท ในที่นี้ ขั้นแรก คือ ความประมาทในชีวิตประจำวัน คือ เผลอ ขาดสติ ความประมาทขั้นที่ ๒ ลืมที่จะให้ทาน อย่างเช่น ตอนนี้

หลายคนเมื่อรำรวยแล้วก็ไม่รู้จะให้ทานไปทำไม เมื่อเจ็บป่วย ก็มีหมอมือดีรักษา ที่บ้านก็มีคนใช้จำนวนมาก ทำไม่ต้องนำอาหารไปให้พระภิกษุสามเณรด้วย การที่เขาไม่มีกินในปัจจุบัน เพราะอดีตเหตุ คือชาติที่แล้วเขาทำทานกุศลไว้มาก ชาตินี้จึงเกิดมารวย แต่กลับลืมให้ทาน ชาติหน้าจะเป็นอย่างไร ก็จะเป็นเหมือนโตเทยพรหมณ์

เศรษฐีลืมให้ทาน ตายไปเกิดเป็นสุนัข

โตเทยพรหมณ์ชาตินี้เขารวยมาก เป็นเศรษฐี เห็นพระบิดนทบาทหน้าบ้านก็ดำ เมื่อเห็นพระพุทเจ้า บิดนทบาทหน้าบ้านก็ดำ พระพุทองค์จึงตรัสว่า โตเทยยะ เมื่อท่านตายไปแล้ว ท่านก็จะไปเกิดเป็น สุนัข แต่เขาไม่เชื่อบอกว่า เขาเป็นพรหมณ์ ตาย แล้วต้องเป็นพรหม แต่หลังจากที่เขาตายแล้วก็ไป เกิดเป็นสุนัขที่บ้านตัวเองจริงๆ ตายจากสุนัขแล้วก็ ลงนรก เพราะลืมที่จะให้ทาน ลืมรักษาศีล ลืม เจริญภาวนา

เศรษฐีผู้ไม่ให้ทาน ก็เหมือนกินของเก่า

วันหนึ่ง นางวิสาขาเห็นพ่อสามีไม่ทำบุญตักบาตร พระที่มายืนหน้าบ้าน จึงบอกพระว่า นิมนต์พระคุณ เจ้าโปรดสัตว์ข้างหน้าเถิด เจ้าคะ พ่อสามีของดิฉัน ทานแต่ของเก่า มีคารเศรษฐีได้ยินคำนั้นก็โกรธ ลูกขึ้นชี้หน้าเลย เธอว่าฉันกินของเก่า

คำว่า ของเก่า ความหมายแรกคือ อุจจาระ ที่เป็นของเดน แต่อีกความหมายหนึ่งคือ บุญเก่า เพราะมีคารเศรษฐีลืมให้ทาน นางวิสาขาจึงบอกให้ รู้ว่าที่มีอยู่มีกินดีในชาติปัจจุบัน เพราะทานกุศลใน อดีต แต่ปัจจุบันไม่ยอมให้ทาน จึงทานแต่ของเก่าอยู่

พระลืมชำระศีล เกิดเป็นพญานาค

ลืมนรักษาศีล เป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับชีวิตของ พระภิกษุสามเณร พญานาคที่เห็นว่าเตี้ยก็โผล่ ตรงนั้นตรงนี้ โดยมากแล้วมาจากไหน มาจากพระ- อย่างเช่น เอรกปัตตนาคราช ก็มาจากพระ มีอาบัติ คือ ดึงของเขี้ยวที่เกิดให้หลุดจากที่ ท่านปฏิบัติธรรม มานาน วันหนึ่งท่านลงเรือไป ก็จับสาหร่ายแล้ว มันหลุดขาดติดมือ เมื่อขึ้นฝั่งแล้วลืมลปลงอาบัติ มี อาบัตติดตัวอยู่ หลังจากมรณภาพก็เกิดเป็นพญานาค แต่เป็นพญานาคที่มีฤทธิ์ เพราะพระก็รักษาศีลมาก

พระอยู่ป่าลืมนสวดมนต์แม่เมตตา

ถ้าลืมนเจริญพุทธานุสสติ หรือลืมนแม่เมตตา จะ นอนหลับยาก มีความสุขก็ยาก กลุ่มใจอยู่บ่อยๆ แต่ถ้าสวดมนต์และแม่เมตตาเป็นประจำ ก็นอน หลับสบาย

สมัยพุทกาล พระ ๕๐๐ รูป ออกจากวัด ไปป่าเพื่อปฏิบัติธรรม ลืมนแม่เมตตา เกิดอะไรขึ้น เทวดาที่เป็นรุกขเทวดาอยู่ข้างบนต้นไม้ไม่ได้ ก็ลง มาข้างล่าง เขาอนอนอยู่นานก็ลำบาก จึงหลอกหลอน พระ ๕๐๐ รูป ภาษาชาวบ้านบอกว่า ถูกผีหลอก แต่จริงๆ เป็นรุกขเทวดา แล้วพระต้องหนีกลาง พรรชากลับไปวัดเซตวัน พระพุทเจ้าตรัสถามว่า ทำไมพวกเธอกลับมากกลางพรรชา พระทูลตอบว่า ไม่ไหวแล้ว ถูกผีหลอกทุกวัน ได้ยินเสียงอย่างนี้ มีรูปร่างอย่างนี้ มีกลิ่นอย่างนี้ จำวัดไม่ได้ ปฏิบัติ ไม่ได้ พระพุทเจ้าจึงให้ธรรมมาวุธ คือบทเมตตสูตร

กรณียมตฤกษเลน ... เป็นต้น สวดแล้วเทวดาจะไม่
รบกวนเลย เทวดาจะเป็นมิตรขึ้นมาทันที ฉะนั้น
อย่าลืมนำแผ่นเมตตา เพราะถ้าลืมนำ จะนอนไม่หลับ
ผีหลอก อมนุษย์มารบกวน จึงขอให้ญาติโยมฝึก
แผ่นเมตตาให้ตัวเอง และสรรพสัตว์อยู่เนืองๆ

สติขั้นสุดท้าย อย่าลืมนำที่จะเจริญวิปัสสนา เพราะ
ถ้าลืมนำแล้ว สังสารวัฏของเราจะอีกยาวนาน เราจะ
ต้องเวียนว่ายตายเกิดอีกนานแสนนาน หาที่สุดไม่ได้
เมื่อไรหนอ เราจะไปถึงพระนิพพาน ไม่มีระยะกำหนด

ปมาโท ความประมาท **มจฺจุโน ปทํ** เป็นเหตุ
แห่งความตาย ถ้าแปลให้ลึกลงไปอีกกว่านี้ คือ
เป็นเหตุแห่งการเวียนว่ายตายเกิด คือ เป็นเหตุ
ให้ต้องตายแล้วตายเล่า ไม่ใช่ตายครั้งเดียว ไม่มีที่
สิ้นสุด นี่คือความหมายของความประมาท

อปมตฺตา บุคคลผู้ไม่ประมาทแล้ว คือ มีสติ
เต็มเปี่ยม ตั้งแต่การตั้งสติก่อนสตาร์ท สติในทาน
สติในศีล สติในสมณะ สติในวิปัสสนา ทั้งหมดเลย
และสติมาพร้อมทั้งสัมปชัญญะ

น มียนฺติ ย่อมไม่ตาย คือ ไม่มีอันตราย ปลอดภัย
ไม่ยากจน ได้เกิดเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ได้ไปสู่สุคติ
สู่พรหมโลก และไปสู่อมตมทานิพพาน

เย ปมตฺตา ส่วนบุคคลใดเป็นผู้ประมาทแล้ว
ยถา มตา ถึงมีชีวิตอยู่ก็เหมือนตายทั้งเป็น

สรุปความพุทธภาษิต

ความไม่ประมาท เป็นเหตุแห่งความไม่ตาย
ความประมาทเป็นเหตุแห่งความตาย บุคคลผู้ไม่
ประมาทแล้ว ย่อมไม่ตาย ส่วนบุคคลใด เป็นผู้
ประมาทแล้ว ถึงมีชีวิตอยู่ ก็เหมือนตายทั้งเป็น.

ความไม่ประมาท คือ มีสติ ๕ ชั้น ทำให้ไม่มี
อันตรายในชีวิตประจำวัน ทำให้มีอยู่มีกิน ทำให้ได้
เกิดเป็นมนุษย์ ทำให้จิตสงบ ตั้งมั่น มีสุข ไปสู่สุคติ
และทำให้ไปสู่อมตมทานิพพาน

ส่วนความประมาท ก็มีผลตรงกันข้าม ทำให้
ชีวิตมีอันตราย ทำให้เกิดมายากจน ทำให้หมดสิทธิ์
เกิดเป็นคน ทำให้จิตตกต่ำ ไม่สงบสุข และทำให้
สังสารวัฏยาวนาน

ในวารดิถีขึ้นปีใหม่ ๒๕๕๙ นี้ จึงขอให้ญาติโยม
สาธุชนทั้งหลาย จงเป็นผู้ไม่ประมาท อันจะเป็นเหตุ
ให้เกิดความปลอดภัยในชีวิต มีอยู่มีกิน ได้เกิดเป็น
มนุษย์ มีจิตสงบ มีสุคติเป็นที่ไป และได้บรรลุอมต
มทานิพพาน และขอความเจริญรุ่งเรืองในธรรมของ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จงมีแก่ญาติโยมสาธุชน
ทุกท่านเทอญ.

ภัย

ของพุทธศาสนา

รวมฤๅติ พลัเพื่อธรรม

ชาวพุทธกำลังเผชิญภัยหลายอย่างทั้งที่
ก่อเองและคนอื่นก่อ ทั้งรู้ตัวและไม่รู้ตัว บาง
คนตื่นตัว บางคนเฉยเมย ขอแบ่งเหตุโดย
รวมเป็น ๕ ประการ

๑. ภัยจากความประพฤดิเหลวแหลกใน
สังคมสงฆ์เอง
๒. ภัยจากศาสนาอื่น
๓. ภัยจากลัทธิการเมือง
๔. ภัยจากลัทธิวัตถุนิยม-บริโภคนิยม
๕. ภัยจากการปลอมบวช

ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะภัยข้อที่ ๑-๒

ข้อที่ ๑. คือภัยภายในพุทธบริษัทเอง
ที่พระพุทธองค์ทรงเน้นย้ำให้ความสำคัญอันดับ
แรก และมีความเชื่อมโยงต่อเนื่องไปถึงภัย
ข้อที่ ๒ ซึ่งอาจมีส่วนเชื่อมถึงข้อ ๓ ด้วย
ดังจะยกพุทธพจน์หลายตอนมากล่าวถึงต่อไป

มูลเหตุสี่ประการเหล่านี้

มูลเหตุสี่ประการเหล่านี้ ทำให้พระสัทธรรม
เลอะเลือนจนเสื่อมสูญไป คือ ภัยทั้งหลาย

๑. เล่าเรียนสูตร อันถือกันมาผิด ด้วย
บท พยัญชนะที่ใช้กันผิด เมื่อบทและพยัญชนะ
ใช้กันผิดแล้ว แม้ความหมายก็มีนัยอันคลาด
เคลื่อน.

๒. พวกภิกษุเป็นคนว่ยาก ประกอบด้วย
เหตุ ที่ทำให้เป็นคนว่ยาก ไม่อดทน ไม่ยอมรับ
คำตักเตือนโดยความเคารพหนักแน่น

๓. พวกภิกษุเหล่าใด เป็นพหูสูต คล่องแคล่ว
ในหลักพระพุทธวจนะ ทรงธรรม ทรงวินัย
ทรงมาติกา (แม่บท) ภิกษุเหล่านั้นไม่ได้เอา
ใจใส่บอกสอนใจความแห่งสูตรทั้งหลายแก่
คนอื่น ๆ เมื่อท่านเหล่านั้นล่วงลับดับไป สูตร
ทั้งหลาย ก็เลยขาดผู้เป็นมูลราก (อาจารย์)
ไม่มีที่อาศัยสืบไป

๔. พวกภิกษุชั้นเถระ เป็นผู้มักมาก ทำ
การสะสมบริวาร (เครื่องอุปโภค-บริโภค ลาภ
เงินทอง) ประพฤติย่อหย่อนในไตรสิกขา มี
จิตต่ำด้วยอำนาจแห่งนิวรรณ์ ไม่เหลียวแลใน
กิจแห่งวิเวกธรรม ไม่ปรารถนาความเพียร เพื่อ
ถึงสิ่งที่ยังไม่ถึง เพื่อบรรลุสิ่งที่ยังไม่บรรลุ
เพื่อทำให้แจ้งในสิ่งที่ยังไม่ทำให้แจ้ง

ผู้บวชในภายหลัง ได้เห็นพวกเถระเหล่านี้น
นั้นทำแบบแผนเช่นนั้นไว้ ก็ถือเอาไปเป็น
แบบอย่าง จึงทำให้เป็นผู้มักมาก ทำการสะสม
บริวารบ้าง ประพฤติย่อหย่อนในไตรสิกขา
มีจิตต่ำด้วยอำนาจแห่งนิวรรณ์ ไม่เหลียวแล
ในกิจแห่งวิเวกธรรม ไม่ปรารถนาความเพียร
เพื่อถึงสิ่งที่ยังไม่ถึง เพื่อบรรลุสิ่งที่ยังไม่บรรลุ
เพื่อทำให้แจ้งในสิ่งที่ยังไม่ทำให้แจ้ง ตามกัน
สืบไป (อังคต.จตฺก. ๒๑/๑๖๐)

ในอีกที่ “ตติยสัทธัมมสัมโมสสูตร”
มีความทำนองเดียวกัน ต่างกันที่มีเพิ่มข้อ
๕ คือ

๕. สงฆ์แตกแยกกัน จึงมีการด่ากัน
บริภาษกัน ใส่ร้ายกัน ทอดทิ้งกัน หมู่คนที่
ยังไม่เลื่อมใส ก็ไม่เลื่อมใส ที่เลื่อมใสก็กลายเป็น
อื่น (อังคต. ปัญจก. ๒๒/๑๕๖)

**พุทธศาสนาเสื่อมสูญหายด้วยเหตุ ๕ อย่าง
(ปฐมสังฆมัตถิมสสูตร)** คือ ภิกษุ ท.

๑. ไม่ฟังธรรมโดยเคารพ
๒. ไม่เรียนธรรมโดยเคารพ
๓. ไม่ทรงจำธรรมโดยเคารพ
๔. ไม่พิจารณาใคร่ครวญอุทธแห่งธรรม
ที่ทรงจำไว้โดยเคารพ
๕. ไม่ยอมปฏิบัติธรรมตามที่ตนเข้าใจแล้ว
โดยเคารพ (อังคต. ปัญจก. ๒๒/๑๕๔)

**พุทธศาสนาเสื่อมสูญหายด้วยเหตุ ๕ อย่าง
(ทุติยสังฆมัตถิมสสูตร)** คือ ภิกษุ ท.

๑. ย่อมไม่เล่าเรียนธรรม คือ สุตตะ
เคยยะ เวยยาकरणะ คาถา อุทาน อิติวุตตกะ
ชาดก อฎฐุตธรรม เวทีสละ นี้
๒. ย่อมไม่แสดงธรรมตามที่ได้ฟังมา
ตามที่ได้เล่าเรียนมาแก่ผู้อื่นโดยพิสดาร
๓. ย่อมไม่บอกธรรมตามที่ได้ฟังมา
ตามที่ได้เล่าเรียนมาแก่ผู้อื่นโดยพิสดาร
๔. ย่อมไม่ทำการสาธยายธรรมตามที่ได้
ฟังมา ตามที่ได้เล่าเรียนมาแก่ผู้อื่นโดยพิสดาร
๕. ย่อมไม่ตรีกตรอง ไม่เพ่งดูด้วยใจ
ซึ่งธรรมตามที่ได้ฟังมา ตามที่ได้เล่าเรียนมา
โดยพิสดาร (อังคต. ปัญจก. ๒๒/๑๕๕)

**เหตุเป็นปัจจัย ที่ทำให้พระสังฆมัตถิมสธรรมดำรง
อยู่ไม่นาน**

หลังจากที่พระพุทธรองค์ปรินิพพานแล้ว
พระพุทธรองค์ตรัสตอบคำถามพระกิมพิละ ดังนี้

ว่า คือ พวกภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา
ในธรรมวินัยนี้ เป็นผู้ที่

๑. ไม่มีความเคารพ ไม่มีความยำเกรง
ในพระศาสดา ๒. ...ในพระธรรม ๓. ...ใน
พระสงฆ์ ๔. ...ในสิกขาบท ๕. ...ซึ่งกัน
และกัน. (กิมพิลสูตร อังคต. ปัญจก. ๒๒/๒๐๑)

ใน “กิมพิลสูตร” อีกที่ มีความทำนอง
เดียวกัน ต่างกันที่ข้อ ๕ และมีเพิ่มข้อ ๖ คือ

๕. ไม่มีความเคารพ ...ในความไม่ประมาท
๖. ไม่มีความเคารพ ...ในปฏิสันถาร
(กิมพิลสูตร อังคต. ฉักก. ๒๒/๔๐)

ปัจจุบัน เราเห็นข่าวพระประพฤติเสื่อม
เสียเป็นระยะๆ นี้ก็ต้องยอมรับว่า มีเรื่อง
เช่นนี้เกิดขึ้นจริง การยอมรับ คือเบื้องต้น
ของการหาทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาตัวเองของ
สังคมสงฆ์ ทุกวันนี้ที่สงฆ์ยังอยู่ได้ เพราะเรา
มีต้นทุนทางพุทธศาสนาที่บรรพบุรุษสร้างไว้
สูงมาก วัฒนธรรมพุทธผสมผสานอยู่ในชีวิต
ประจำวัน ตั้งแต่เกิดจนตายมายาวนานแล้ว
และปัจจุบันยังพอมีสงฆ์ปฏิบัติปันโน อุชุปฏิบัติ-
ปันโน ญาญปฏิบัติปันโน อยู่บ้าง อีกทั้งคำสอน
เชิงปัญญาทำให้ชาวพุทธส่วนหนึ่งรู้จักแยกแยะ
ความผิดชั่วส่วนตัวของสมมุติสงฆ์กับคำสอน
ได้ ความเสื่อมศรัทธาหรือวิกฤติที่ยังจำกัด
เฉพาะในพระบางกลุ่มบางคณะบางคนเท่านั้น
แต่ก็ถือว่าเสื่อมมากทีเดียว ดังจะเห็นการ
ด่าว่าพระมากขึ้น การเกรงอกเกรงใจแสดง
ความเคารพพระน้อยลงอย่างชัดเจน อันนี้
พระเราทำตัวเอง สร้างภัยภายในเอง ถ้าเรา
ยังประมาท ไม่พัฒนาปรับปรุงกฎระเบียบ
การปกครองสงฆ์ให้สอดคล้องกับพระธรรม
วินัยมากกว่านี้ ไม่บริหารจัดการการดูแลวัดชั้น

ความประพฤติพระ ไม่ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนพระ มีแต่เน้นเรื่องวัตถุกារก่อสร้าง หรือหาลาภยศสักการะ ยศช้างขุนนางพระเกินไป ไม่รู้จักปฏิรูปวงการสงฆ์ ยังคิดว่าของที่ทำอยู่ทุกวันนี้คืออยู่แล้ว ก็จะเสื่อมมากขึ้นอีกแน่นอน เมื่อภายในเสื่อมอ่อนแอ ภัยภายนอกก็รุกล้ำซ้ำเติมได้ง่ายมาก

ขณะนี้ภัยเฉพาะหน้า ที่น่าเป็นห่วง และต้องเฝ้าระวังดูสถานการณ์มากที่สุด คือภัยจากลัทธิศาสนาอื่น แต่จะอย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะภัยพระพุทธรูปศาสนาใดนั้นจะมีลักษณะอย่างไร ถ้าหากในตัวพระพุทธรูปศาสนา คือองค์ทรงพระพุทธรูปศาสนา และตัวพุทธบริษัทเอง มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพที่จะปกป้องรักษาพระพุทธรูปศาสนาได้ ภัยพระพุทธรูปศาสนาในด้านใดที่ถาโถมเข้ามา ก็สามารถที่จะแก้ไขได้ แต่ถ้ามีความอ่อนแอ ไม่เข้มแข็ง แม้ภัยภายนอกจะมีเพียงเล็กน้อยก็ตาม ตัวพระพุทธรูปศาสนาเองก็อาจจะอยู่ไม่ได้

ปัญหาจากศาสนาอิสลามที่รุกรานมากถึงขนาดนี้เองที่มีข่าว ก็เพราะทั้งองค์กรบริหารสงฆ์ พระ และพุทธศาสนิกชนเสื่อมอ่อนแอมากนั่นเอง โดยเฉพาะฝ่ายบริหารปกครองประเทศนักการเมืองชาวพุทธ ที่ยังประมาทไม่สนใจ และอาจมองว่าไม่เป็นภัยแลมยังให้สิทธิพิเศษทางกฎหมายแก่ความเชื่อทางศาสนาอิสลาม จนอยู่นอกเหนือกฎหมายที่ใช้บังคับคนไทยทั่วไปในศาสนาอื่นๆ จนสามารถดูถูกกลั่นแกล้งและวัฒนธรรมไทยดั้งเดิมไปเรื่อยๆ โดยไม่ทันรู้ตัว

ถ้าหากจะอุปมาไปแล้ว พระพุทธรูปศาสนาที่มีลักษณะเหมือนกับต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่ง ภัย

พระพุทธรูปศาสนาจากภายนอก คือจากลัทธิศาสนาอื่น จากการเมืองการปกครอง จากลัทธิบริโภคนิยม ก็เหมือนกับลมพายุที่พัดมาแรงบ้าง เบาบ้าง อาจทำให้ต้นไม้ใหญ่โค่นได้ แต่ถ้าหยั่งรากลึกเอาหลายๆ ลมพายุเหล่านั้นก็ย่อมส่งผลกระทบต่อได้ไม่มาก

ส่วนภัยพระพุทธรูปศาสนาจากในตัวพระพุทธรูปศาสนาเองนั้น เปรียบเหมือนหนอนแมลงที่คอยซ่อนไขกัดกินต้นไม้ ทั้งลำต้นและราก ถ้าหากรากของต้นไม้ใหญ่ ผุกร่อนเน่าเปื่อยเสียแล้ว ถึงแม้ลมพายุที่พัดมาจะไม่แรงมาก ก็สามารถโค่นต้นไม้ใหญ่ได้ หรือแม้แต่ไม่มีลมพายุเลย ต้นไม้ใหญ่ต้นนี้ก็จะถูกหนอนแมลงซ่อนไขกัดกิน จนต้นไม้ใหญ่ต้นนี้เน่าตาย หรือ ยืนต้นตายไปเอง

สิ่งที่สำคัญในการจะปกป้องรักษาพระพุทธรูปศาสนาได้ก็คือ การรู้เท่าทันและมองสถานการณ์ที่จะมาเกิดผลกระทบกับพระพุทธรูปศาสนาได้อย่างถ่องแท้ เพื่อที่จะแก้ไขสถานการณ์หากเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที ประกอบกับสร้างเกราะป้องกันพระพุทธรูปศาสนาเอาไว้ โดยสร้างศักยภาพความเข้มแข็งของพุทธบริษัททั้ง ๔ ให้มีอย่างพร้อมบริบูรณ์ ถ้าไม่เช่นนั้น จะรักษาต้นไม้พระพุทธรูปศาสนาเอาไว้ไม่ได้

พระพุทธรูปองค์ทรงฝากศาสนาไว้กับพุทธบริษัท ๔

ก่อนที่พระพุทธรูปเจ้าจะทรงดับขันธปรินิพพานนั้น ก็ด้วยทรงแน่ใจแล้วว่า พุทธบริษัททั้ง ๔ มีศักยภาพมากพอที่จะรักษาพระพุทธรูปศาสนาเอาไว้ได้ ศักยภาพที่ว่าคือ พุทธบริษัททั้ง ๔

มีการศึกษา ปฏิบัติ บรรลุธรรม เป็นผู้ทรงจำ
รักษาพระธรรม สามารถเผยแผ่ แสดงธรรม
อธิบายธรรมที่เป็นอนุสาสนีปาฏิหาริย์ และ
สามารถข่มขี้ปรีปวาทได้ ดังพุทธพจน์ว่า
“มารผู้มีบาป เราจะยังไม่ปรินิพพาน トラบ
เท่าที่เหล่าภิกษุผู้เป็นสาวกของเรายังไม่เฉียบ
แหลม ไม่ได้รับการแนะนำ ไม่แก้ล้า
ไม่บรรลุธรรมอันเป็นแดนเกษมจากโยคะ ไม่
เป็นพหูสูต ไม่ทรงธรรม ไม่ปฏิบัติธรรมสมควร
แก่ธรรม ไม่ปฏิบัติชอบยิ่ง ไม่ประพฤติตาม
ธรรม เรียนกับอาจารย์ของตนแล้วแต่ก็ยัง
บอก แสดง บัญญัติ กำหนด เปิดเผย จำแนก
ทำให้ง่ายไม่ได้ ยังแสดงธรรมมีปาฏิหาริย์
ปราบปรามวาทที่เกิดขึ้นให้เรียบร้อยโดย
ชอบธรรมไม่ได้... มารผู้มีบาป เราจะยังไม่
ปรินิพพาน トラบเท่าที่พรหมจรรย์นี้ของเรา
ยังไม่เจริญ แพร่หลาย กว้างขวาง รู้กันโดย
มาก เป็นปีกแผ่น กระทั่งเทวดาและมนุษย์
ทั้งหลายประกาศได้ดีแล้ว” (มหาปรินิพพานสูตร
ทีฆ. มหาวรรค ๑๐/๑๖๘, ฎมิจาลสูตร อังคุด. อัญญ
ก. ๒๓/๗๐)

ปรีปวาท หมายถึงคำคัดค้านโต้แย้ง
คำกล่าวโทษ คำกล่าวหา คำทำทนายของคน
อื่นที่ไม่เห็นด้วยกับตน ของคนที่เห็นไม่ตรง
กับตน เพราะมีลัทธิต่างกันบ้าง เพราะมี
ความเห็นไม่ถูกต้องตามเป็นจริงบ้าง เพราะทิว
มานะส่วนตัวบ้าง

ปรีปวาท ยังหมายถึงลัทธินอกพระ-
พุทธศาสนา ที่มีหลักคำสอนขัดกันกับพระ-
พุทธศาสนา เช่น ลัทธิที่สอนว่าบุญ-บาปไม่มี
กฎแห่งกรรมไม่มี ฆ่าคนต่างศาสนาขึ้นสวรรค์
พระเจ้าบันดาลทุกอย่าง เป็นต้น

ยามใดที่มีปรีปวาท คือ การกล่าวจ้วง
จาบหยาบคายบิดเบือนหลักพระสัทธรรม

ให้พุทธบริษัทสามารถแก้ไขปรีปวาทเหล่านั้น
ให้ยุติลงด้วยความเรียบร้อย เพื่อเป็นพุทธบูชา
เป็นการรับสนองพระพุทธรูปนิชานขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และตระหนักถึง
ความเป็นหน้าที่ที่พระพุทธรูปทรงมอบหมาย

การจะปรีปวาทกับผู้นำผู้สอนศาสนาอื่น
ต้องมีความรู้ในศาสนาตนดีพอ และต้องมี
ความรู้ดีในศาสนาเขาที่เข้ามาขัดแย้งรุกราน
ด้วย ทั้งความรู้ทั่วไปอื่นอีกที่เกี่ยวข้อง เพราะ
ฝ่ายรุกเพื่อยึดครองมักจะเตรียมศึกษาข้อมูล
มาดีเป็นมืออาชีพ และศึกษาจุดแข็งจุดอ่อน
ของศาสนาเราแล้ว ทั้งต้องมีไหวพริบปฏิภาณ
การพูดจาที่ฉลาดทันคน ถ้าไม่อย่างนั้น แม้เรา
เป็นฝ่ายถูกแต่ถกเหตุผล ข้ออ้างอิง ตรรกะ
แพ้ก้เป็นได้ แต่ถ้ามาด้วยดี เป็นการแลกเปลี่ยน
ศึกษากัน ก็ถ้อยทีถ้อยอาศัยกันไป แสดงจุดยืน
หลักการตนเอง แล้วต่างคนต่างทำตามความ
เชื่อของตนเองไปอย่างสันติ

ชาวพุทธอย่าเฉยบื้อ ทอดธุระ ไม่ใส่ใจ
เรื่องส่วนรวมเรื่องศาสนา เราสามารถตำหนิ
ความชั่วความไม่ถูกต้องได้ โดยฝึกสติมีเมตตา
ตัวคนพร้อมกันในใจ คนไม่รู้ตัวจะได้รู้ตัวไม่
ทำผิดซ้ำอีก ไม่ก่อบาปอกุศลต่อตนเอง ช่วย
ไม่让他ทำชั่วบาป หรือเป็นตัวอย่างการทำ
ชั่ว-บาป-ไม่ดีแก่ผู้อื่นต่อไป จะได้กลับมา
มีสัมมาทิฐิเป็นกุศลแก่ตัวเอง แต่ก็ทำ
ด้วยศิลปะ และดูกาลเทศะให้ดี ประมาณ
สัปปุริสธรรมเต็มทีเท่าที่ตนสามารถ หาไม่
แล้วอาจเกิดผลเสียมากกว่า ดังพุทธพจน์ว่า
“นิจคุณเห นิจคุณหารห ปคคุณเห ปคคุณหารห
ชมคนที่ควรชม ชมคนที่ควรชม ยกย่องคนที่
ควรยกย่อง ตีคนที่ควรตี”

อุปาสกรรม ๕

๑. มีศรัทธา ๒. มีศีล ๓. ไม่ถือมงคล
ตื่นข่าว เชื่อกรรม ไม่เชื่อมงคล ๔. ไม่แสวง
หาทักษิณีย์ภายนอกหลักคำสอน ๕. กระทำ
ความสนับสนุนในพระศาสนาเป็นเบื้องต้น
(อังคต.ปัญญาภ. ๒๒/๑๗๕)

ความเลื่อมของชาวพุทธ ๗

๑. ขาดการเยี่ยมเยียนภิกษุ
๒. ละเลยการฟังธรรม
๓. ไม่ศึกษาอริสัจ
๔. ไม่มากด้วยความเลื่อมใสในภิกษุ
ทั้งที่เป็นเถระผู้ใหญ่และปานกลาง
๕. เฟื่องโทษฟังธรรม

๖. แสวงหาเขตบุญนอกศาสนานี้ [เช่น
ไหว้ผี-ศาลพระภูมิเจ้าที่-จอมปลวก-ต้นไม้,
หมอดู, หมอเสน่ห์, โสยศาสตร์, ปลุกเสก
เครื่องรางของขลัง-สัตว์เดี้ยวรัจฉาน-ซูซุก,
ลัทธิยันต์, เสตอะเคราะห์ราหู, บูชาพิฆเนศ,
อ้อนวอนร้องขอจากปวงเทพ-เทพทันใจ-
เทพจุดคาม (เทวนิยม), เพราะออกนอก
หลักการกฎแห่งกรรมของพุทธ-การกระทำ
ของตนเอง]

๗. ทำความเคารพก่อน ทำอุปการะก่อน
ในเขตบุญนอกศาสนานี้ [เช่น เอาเงินชาว
พุทธไปสร้างมัสยิดแทนที่จะสร้างพุทธมณฑล
ประจำภาคหรือกลุ่มจังหวัด, การเอาผู้บริหาร
มุสลิมมาเป็นใหญ่ในโรงเรียนวัดพุทธ, พระ
ไปละมอดที่มัสยิด, สร้างพระพิฆเนศมาบูชา
ในวัด, เกรงใจยกย่องให้เกียรติศาสนาอื่น
มากกว่าศาสนาตนเอง ช่มไม่ให้เกิดศาสดา
ตัวเอง] (ทุดยปริหานิสุตต, วิปัติสุตต, ปราภาสุตต
อังคต. สัตต. ๒๓/๒๔-๓๑)

ชาวพุทธกำลังล้มหลัก ๒ ข้อสุดท้ายที่ขีด
เส้นใต้เน้นของธรรม ๒ หมวดข้างบน เพียง
เพราะ อคติ ผลประโยชน์-ลาภสักการะ
การเมืองเพื่อตัวเอง ความกลัว โง่ไม่รู้ทัน
และอวดความใจกว้างแบบไร้หลักการ

เมื่ออ่อนแอทางปัญญา-จืดเย็น-หลักการ
ซึ่งถือเป็นความเลื่อม-ภัยภายใน ภัยภายนอก
ก็รุกรานได้ง่าย ชาวพุทธเหล่านี้ก็คือแนวร่วม
ในมุกกลับ บางทีแค้โดนขู่ชาวพุทธก็ประเคน
ให้แล้ว หรือถึงขั้นเชื่อเชิดมอปลิทธิพิเศษให้
เขาเอง หรือต่อต้านชาวพุทธด้วยกันเองที่เขา
จำต้องปกป้องตนเอง อย่างเช่นชาวที่นักการ
เมื่อนักปกครองชอบทำกัน จนชาวพุทธรู้สึก
ว่าเป็นพลเมืองชั้น ๒ รัฐชาวพุทธที่ดี ควร
ต้องสนับสนุนส่งเสริมยกย่องเชิดชูให้เกิดเกียรติ
พุทธศาสนาก่อนเป็นอันดับแรกเหมือนอย่าง
พระเจ้าอโศกมหาราช และบูรพกษัตริย์ไทย
ทุกพระองค์

๒ ข้อหลังของธรรม ๒ หมวดข้างบน มี
ส่วนเชื่อมโยงกับ**อภิธาน ๖** คือ ฐานะอันมี
โทษหนักหรือโทษยิ่งยวดหนักยิ่งกว่ากรรมอื่นๆ
(ตติยอภัพัญฐานสูตร หรือ มาตริสูตร อังคต. ฉกภ.
สตีวรรค ๒๒, พจนนา.ธรรม ป.อ. ปยุตโต)

อภิธาน ๕ ข้อแรก ตรงกับ อนันตริย-
กรรม ๕ คือ มาตุฆาต ปิตุฆาต อรหันตฆาต
โลหิตุปบาท และ สังฆเภท เพิ่มข้อ ๖ คือ
อัญญัสตถุทเทส ถือศาสดาอื่น คือ ถือถูก
อยู่แล้ว กลับไหลทิ้งไปถือผิด หมายถึงภิกษุ
ที่บวชในพุทธศาสนา แล้วแปรเปลี่ยนไปนับถือ
ศาสนาหรือลัทธิอื่น ทั้งที่ยังถือเพศภิกษุอยู่
ข้อนี้ท่านว่าโทษร้ายแรงกว่าสังฆเภท เพราะ
ผู้ทำสังฆเภทยังดำรงรักษาหลักคำสอนของ
พระพุทธเจ้า แต่สำหรับอัญญัสตถุทเทส เมื่อ

หันไปนับถือศาสนาอื่นแล้ว ก็จะมีมุงทำลาย พุทธศาสนาให้พังพินาศ ถือว่าทำลายประโยชน์ของคนหมู่มาก ร้ายแรงยิ่งกว่าสังฆเภท (ตำรานักธรรมโท) ส่วนตัวผู้เขียนเห็นว่าน่าจะหมายรวมทั้งฆราวาสด้วย โดยเฉพาะผู้ที่เคยบวชเรียนสูงๆ

พระพุทธเจ้าไม่เคยตรัสว่าลัทธิคำสอน (ศาสนา) อันดีเหมือนกัน

ลัทธิความเชื่อ ๖๒ อย่าง เจ้าลัทธิทั้ง ๖ (ศาสตายุคนั้น) เป็นมิจฉาทิฎฐิ โดยสรุปดังนี้

ก) ตรัสว่านอกจากพุทธศาสนาแล้วไม่มี อริยบุคคล

พระพุทธองค์ทรงตรัสตอบสุภัททะว่า รอยเท้าในอากาศนั้นไม่มี ศาสนาใดไม่มี อริยมรรคมีองค์ ๘ สมณะผู้สงบถึงที่สุดในสมณะที่ ๑ สมณะที่ ๒ สมณะที่ ๓ และสมณะที่ ๔ (พระอริยบุคคล ๔ จำพวก) ก็ไม่มีในศาสนานั้น (มหาปรินิพพานสูตร ทีฆ. มห. ๑๐/๒๑๔)

ข) ลัทธินอกพุทธ ๓ (มิจฉาทิฎฐิ)

๑. อิสสรนิมมานเหตุวาท เชื่อว่าทั้งหมดล้วนแต่พระเจ้าเนรมิต

๒. ปุพเพกตเหตุวาท เชื่อว่าทั้งหมดมีแต่กรรมเก่าเป็นเหตุ

๓. อเหตุอัปปัจจยวาท เชื่อว่าทั้งหมดล้วนไม่มีเหตุไม่มีปัจจัย (ติตถายตนสูตร อังคุด. ติก. ๒๐/๖๒)

พุทธสอนกฎแห่งกรรม มีทั้งกรรมเก่า กรรมใหม่ สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขปรับปรุง พัฒนาได้ด้วยกรรมใหม่ ทุกสิ่งมีเหตุปัจจัย

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เรามีกรรมเป็นของตน เป็นผู้ให้ผล เป็นกำเนิด เป็นเผ่าพันธุ์ เป็นที่พึ่งอาศัย อาจเรียกโดยอุปมาเป็นบุคลาธิษฐานว่า “กรรม-วิบากดีของตน” ก็คือ “พระเจ้า” “กรรม-วิบากชั่วของตน” ก็คือ “ซาตานหรือไซตอน” นั่นเอง นั่นคือ ต้องพึ่งตนเอง พุทธศาสนาเป็นอเทวนิยม กรรมนิยม ไม่ใช่เทวนิยม เป้าหมายคือนิพพานเหนือสังสารวัฏ พระพุทธเจ้าไม่ใช่พระเจ้า (God) แต่เป็นครูผู้สอนเทวดามนุษย์ทั้งหลาย ทั้งเทวโลก มารโลก พรหมโลก (the Great Teacher or the Great Master of all Gods) เพราะฉะนั้นไม่ควรที่ศาสนาอื่นจะอ้างว่า เป็นองค์อวตาร หรือ นบี คนหนึ่งของศาสนาเขา

ค) ลัทธิมิจฉาทิฎฐิสุดโต่ง ๒

๑. สัสสตทิฎฐิ ความเห็นว่าเที่ยง [เช่น มีวิญญานเที่ยงแท้แน่นอน, (ฆ่าคนศาสนาอื่น) ตายแล้วไปสวรรค์อยู่กับพระเจ้าชั่วมักกลับ หรือมีอดีตตายเกิดตลอดกาลไม่รู้จบ หรือ มีปรมาตตดา (ปรมาตมัน, พระเจ้า) เที่ยงแท้ถาวรนิรันดร]

๒. อจเจททิฎฐิ ความเห็นว่าขาดสูญ [เช่น ตายแล้วจบ ไม่มีชาตินี้ชาติหน้า ไม่มีบุญไม่มีบาป] (พรหมชาลสูตร ทีฆ. สิลขันธ. ๙/๓๐-๓๗ สัสตวาท ๔, ข้อ ๘๔-๙๒ อุทเททวาท ๗; ปาลีเลยยสูตร สังยุต. ขันธ. ๑๗/๘๑ สัสสตทิฎฐิสูต ข้อ ๒๑๔; สัสสตทิฎฐิทุกะ อัมมสังคณี ๓๔/๑๓๒๒-๑๓๒๓)

ศาสนาพุทธสอน ๑. สามัญญลักษณะ หรือไตรลักษณ์ คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตตา ๒. ธรรมเหล่าใดเกิดแต่เหตุ พระตถาคตทรงแสดงเหตุแห่งธรรมเหล่านั้น และความ

ดับของธรรมเหล่านั้น (เมื่อยังดับเหตุคือ กิเลสอาสวะไม่ได้ ก็ยังต้องเกิดไม่สูญแน่นอน)

ง) มิจฉาทิฎฐิ ๓

๑. **อกิริยติฎฐิ** ความเห็นว่าไม่เป็นอันทำ เห็นว่าการกระทำไม่มีผล (เช่น ไม่มีบาป-บุญ)

๒. **อเหตุกติฎฐิ** ความเห็นว่าไม่มีเหตุ เห็นว่าสิ่งทั้งหลายไม่มีเหตุปัจจัย

๓. **นัตถิกติฎฐิ** ความเห็นว่าไม่มี เห็นว่าไม่มีการกระทำหรือสภาวะที่จะกำหนดเอา เป็นหลักได้ (เช่น ไม่มีผลของกรรม-ชาตินี้ชาติหน้า) (อปัณณกสูตร ม.ม. ๑๓/๙๔,๙๗,๑๐๐)

กลุ่มพวกนี้มักเป็นพวกไร้ศาสนา หรือ วัตถุนิยม เห็นแต่เหตุผลที่เป็นรูปธรรมใน ชาตินี้เท่านั้น ไม่ลึกซึ้งถึงนามธรรมจิตใจ หรือกฎพลังงานธรรมชาติของจักร “กิเลส-กรรม-วิบาก” ที่เป็นเหตุเป็นผลมีความสัมพันธ์ สัมพันธ์ต่อกัน

การปฏิญาณตนเป็นชาวพุทธที่ใหญ่ที่สุด

เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ ท่านอัมเบตการ์ (บิดาแห่งรัฐธรรมนูญอินเดีย) ได้ชักชวนชาวอินเดีย วรรณะศูทร จำนวน ๕ แสนคน ปฏิญาณตนเป็นชาวพุทธ คำ ปฏิญาณ ๒๒ ข้อ มีเนื้อความโดยสังเขปดังนี้

ข้าพเจ้าจะไม่บูชาพระพรหม พระศิวะ พระวิษณุ และเทวดาทั้งหลายในศาสนาฮินดู จะไม่เชื่อว่าพระราม พระกฤษณะ เป็นพระเจ้า จะไม่เชื่อลัทธิอวตาร และไม่เชื่อว่าพระพุทธเจ้า คืออวตารของพระวิษณุ จะเลิกนับถือศาสนา ฮินดู ที่แบ่งคนเป็นวรรณะ จะต่อสู้เพื่อความ มีสิทธิเสรีภาพเสมอกัน จะปฏิบัติตามคำสอน

ของพระพุทธศาสนาอย่างเคร่งครัด จะรักษา ศील ๕ บำเพ็ญไตรสิกขา ปฏิบัติตามมรรค มืองค์ ๘ และบำเพ็ญบารมีทั้ง ๑๐ ทศ ให้ ครบถ้วน มีเมตตาต่อมนุษย์และสัตว์ทุก จำพวก และไม่ทำสิ่งที่ขัดต่อคำสอนของ พระพุทธเจ้า

เรานำนสาธระ จากคำปฏิญาณนี้ มาประยุกต์ใช้กับ สังคมไทย เพื่อจะ ได้เป็นหลักการ และ จุดยืนที่มั่นคงของ ชาวพุทธ เป็นการ แสดงออกของความ เป็นชาวพุทธที่ชัดเจน ไม่ให้ผิดเพี้ยน หรือ ถูกบิดเบือนไปได้ ง่าย

อาจแบ่งชาวพุทธเป็น ๓ ประเภท ตาม คุณภาพเพื่อการพัฒนา

๑. **พุทธศาสนิกชน** (ชาวพุทธตามทะเบียน) คือ พุทธเจ้าวัด ขอหวย รตนามนต์ งามงาย ไสยศาสตร์ สะเดาะเคราะห์ หรือแค่ทำสัก ว่าตามประเพณีโดยไม่ได้สนใจหลักธรรมอะไร ยังกินเหล้าสูบบุหรี่เคล้านารีมีอบายมุข

๒. **พุทธมามกะ** คือ พุทธที่มีเนื้อหาสาระ ถือศีล ฟังธรรม อยากดี แต่ปฏิบัติยังไม่ตรง ถึงขั้นจะบรรลุธรรมได้ จัดเป็นพวกกัลยาณ- ปุถุชน

๓. **พุทธบริษัท** คือ พุทธผู้บรรลุธรรม คือ เนื้อแท้ของพุทธ ปฏิบัติดี ปฏิบัติถูก ปฏิบัติตรง ปฏิบัติชอบ บรรลุธรรมเป็นพระ- โสดาบันถึงพระอรหันต์

เมืองไทยมีกลุ่มที่ ๑ มากที่สุด ถ้าพระทำหน้าที่ตนเองเต็มที่ ทั้งด้านการศึกษาและการเผยแผ่ ก็จะสามารถพัฒนาคุณภาพชาวพุทธขึ้นมาได้ตามลำดับ ถึงขั้นที่ ๒ เขาก็เริ่มสนใจชวนขยายแสวงหาธรรมเองแล้วจะรักและปกป้องเนื้อแท้ศาสนาของตนเองมากขึ้น สังคมก็จะได้ร่มเย็นขึ้นจากการไม่ผิดศีล ๕ ด้วย ส่วนข้อ ๓ คือเป้าหมายที่แม้แต่เราทุกคนต้องพัฒนาตนเองให้ถึงในชาตินี้

เหตุที่พุทธสูญสิ้น ที่อินเดีย (และเมืองไทย ควบต่อไป) ป.อ. ปยุตโต ... (ผู้เขียนย่อสรุป คำเทศน์และเพิ่มเติมเองในวงเล็บ)

๑. ใจกว้างจนลืมหลัก เสียหลักจนถูกกลืน

ชาวพุทธเราใจกว้าง แต่ศาสนาอื่นเขาไม่ใจกว้างด้วย บางทีก็กว้างเลยเถิดไป จนลืมหลัก ไม่มีหลัก ไม่ยืนหลักของตัวเองเลย กลายเป็นกลมกลืนกับเขา จนศาสนาของตัวเองหายไปเลย นี่ก็เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้พระพุทธานุศาสนาสายสูญสิ้นไป (บางศาสนาเขารุกราน คุณความรุนแรง เอาแต่ได้ ประวัติศาสตร์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทั่วโลกก็มี บ้านเรา ก็โดนแล้ว)

๒. จุดที่เสื่อม คือ ชาวพุทธลืมหลักกรรม

ไม่เอาการกระทำของตัวเองเป็นหลัก (กรรมนิยม) ไปหวังพึ่งเทพเจ้า ไปหวังพึ่งฤทธิ พึ่งปาฏิหาริย์ (เทวนิยม, งมงายกับอิทธิฤทธิ์ = แสวงหาเขตบุญนอกศาสนานี้) ถ้าหากว่าเราจะไปหวังพึ่งการดลบันดาลของเทพเจ้า หวังพึ่งฤทธิของผู้อื่นมาทำให้ ไม่ต้องกระทำด้วยตนเอง ก็อ้อมองเข้า มันก็มีแต่ความเสื่อมลง

๓. เหยยมิใช้ไร้กิเลส แต่เป็นเหตุให้พระศาสนาสิ้น

อีกอย่างหนึ่งที่ควรระวัง คือ พอมิภัยหรือ เรื่องกระทบกระเทือนส่วนรวม ชาวพุทธไม่น้อยมีลักษณะที่วางเฉย ไม่เอาเรื่อง แล้วเห็นลักษณะนี้เป็นดีไป เห็นว่าใครไม่เอาเรื่องเอาราว มีอะไรเกิดขึ้นก็เฉยๆ ไม่เอาเรื่อง กลายเป็นดี ไม่มีกิเลส เห็นอย่างนี้ไปก็มี ในทางตรงข้าม ถ้าไปยุ่งก็แสดงว่ามีกิเลส อันนี้อาจจะพลาดจากคติพุทธศาสนาไปเสียแล้ว และจะกลายเป็นเหยื่อเขา คติที่ถูกต้อนั้น สอดคล้องกับหลักความจริงที่ว่าพระอรหันต์หรือ ท่านผู้หมดกิเลสสิ้น เป็นผู้บรรลุประโยชน์ตนสมบูรณ์แล้ว หมดกิจที่จะต้องทำเพื่อตนเองแล้ว จึงมุ่งแต่จะบำเพ็ญประโยชน์เพื่อผู้อื่น ขวนขวายในกิจของส่วนรวมอย่างเต็มที่

๔. การฝากศาสนาไว้กับพระ (ฆราวาสทอดธุระ)

ชาวพุทธจำนวนมาก ชอบฝากศาสนาไว้กับพระอย่างเดียว แทนที่จะถือตามคติของพระพุทธานุศาสนานี้ที่ตรัสว่า “พระศาสนานี้ขึ้นอยู่กับบริษัททั้ง ๔ คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ไม่ใช่บริษัทใดบริษัทหนึ่ง แต่จะต้องช่วยกัน” เหมือนโจรผู้ร้ายเข้ามาปล้นบ้านของเรา แทนที่จะรักษาทรัพย์สมบัติของเรา กลับยกสมบัตินั้นให้โจรไปเสีย (ไม่ช่วยกัน สอดส่องดูแลพระชั่วทุศีล, ไม่รวมมือช่วยพระเมื่อศาสนาอื่นมาคุกคามรุกราน)

ชาวพุทธกับการขออารักขา

ถ้าไม่มีกฎหมายคุ้มครองศาสนาพุทธ และพระในรัฐธรรมนูญ ในเมื่อชาวพุทธถือศีล ๕ ไม่สามารถใช้กำลังอะไรรุนแรงได้ ใครหรืออะไรจะปกป้องอารักขาสถานที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา-พุทธรูป หรือบุคคลผู้ปฏิบัติ

ธรรมชาตพุทธ ในเมื่อบางศาสนาเชื่อว่าการ ทำลาย-การทำร้าย-การฆ่า-การรุกรานคนอื่น นอกศาสนาเขา เป็นเรื่องที่เป็นบุญ ตายแล้ว ไปอยู่กับพระเจ้า

ดูอย่าง อัฟกานิสถาน ระเบิดพระพุทธรูป บามิยันใหญ่ที่สุดในโลกทิ้ง, บังคลาเทศ เผา วัดพุทธ, มาเลเซียทุบพุทธรูป-ทุบวัด-ยึด วัดร้าง, ที่พม่า อิสลามฆ่าชาวพุทธ เผาวัด จนชาวพุทธทนไม่ได้ต้องลุกขึ้นมาสู้ นำมาสู่ การแก้กฎหมายบางอย่างเพื่อป้องกันสงคราม ที่ต้นตอ

ปีที่บ้านเรา ๓ จังหวัด ก็มีเหตุการณ์ เกิดขึ้นมานานแล้ว ทหารอาจเอาชนะด้าน การรบทางอาวุธได้ แต่ปัจจุบันรัฐไทยแพ้ย่อยยับถูกรุกคืบทางวัฒนธรรมสังคม, ทาง หลักสูตรการเรียนการสอนอิสลามที่อยู่เหนือ การตรวจสอบของรัฐว่าทำลายความมั่นคงของชาติ-ศาสน์-กษัตริย์ เป็นแหล่งล้างสมองเพาะ พันธุ์ความคิดความเชื่อผิดๆ หรือไม่, ทาง กฎหมายระเบียบต่างๆ, สิทธิพิเศษทางศาล ดังเช่นสิทธิสภาพนอกอาณาเขต, ทางสื่อ ข่าวสาร, ทางการบิดเบือนประวัติศาสตร์, ทางสื่อสัญญาณลักษณะของศาสนา, ทางการ เจริญต่อรอง, ทางการเมือง

ถ้าไม่เปลี่ยนวิธีคิดวิธีจัดการ เขายึดได้หมด ไม่ใช่เฉพาะ ๓ จว. โดยไม่ได้ใช้กำลัง ทางอาวุธเป็นหลัก เพียงกำลังทางอาวุธของ โจรเป็นวิธีการข่มขู่ขู่ ฆ่าระเบิด สร้าง ความกลัว ไล่คนหนีออกนอกพื้นที่ สร้าง เงื่อนไขอำนาจต่อรอง แม้อาจไม่สามารถยึด แผ่นดินได้ แต่ชาวพุทธอยู่ไม่ได้ปฏิบัติศาสน- กิจไม่ได้จะมีประโยชน์อะไร เขาเล่นเป็นทีม (โดยอาจไม่ต้องคุยกันเพราะอุดมการณ์บาง อย่างตรงกันผลประโยชน์บางอย่างเข้ากัน)

ทั้งทางใต้ดิน-บนดิน ทั้งที่ผิดกฎหมาย- ถูกกฎหมาย ทั้งชายแดน-ทั้งที่ศูนย์กลาง คือ รัฐสภา ที่มออกกฎหมาย คณะรัฐมนตรี ผู้ปกครอง อันนี้คือของจริงที่เขารุกคืบได้ผล ไปเยอะแล้ว (ส่วนมุสลิมที่ดีจริงๆ สำนึกใน ความเป็นไทย ไม่คิดรุกรานทางศาสนา ไม่ คิดสร้างความเดือดร้อนแก่สังคมไทย-รักสันติ จริง ก็มีเยอะ ต้องแยกแยะ โดยดูที่พฤติกรรม ไม่ใช่แค่คำพูด หลายคนก็โดนโจรอ้างศาสนา ฆ่าเอง เพราะไม่เข้ากับพวกมัน)

วินัยพระ อนุญาตการขออารักขา หรือ คຸ້มครองดูแลจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง เมื่อเกิดเหตุการณ์จำเป็น แทนการฟ้องร้องขึ้น โรงขึ้นศาลเหมือนชาวบ้านทั่วไป เพราะปกติ พระไม่ควรมีเรื่องราวกับใคร ควรอยู่อย่าง สงบเรียบร้อย การขออารักขาสามารถเจาะจง หรือระบุชื่อคนร้ายได้โดยไม่ต้องอาบัติ

พระพุทธองค์ทรงขอให้ทางบ้านเมืองจัดการ ภัยจากศาสนาอื่น ตัดไฟแต่ต้นลม

พระพุทธองค์ เคยทรงขออารักขาจาก พระเจ้าปเสนทิโกศล เมื่อครั้งที่เดียรถีย์ ๕๐๐ มาสร้างวัดของเดียรถีย์ใกล้ๆ วัดเชตวัน เมืองสาวัตถี ทรงเห็นภัยในอนาคต จึงตรัส กับพระอานนท์ว่า “พวกนี้เป็นศัตรูต่อศาสนา จะทำให้อยู่ไม่เป็นสุขแก่หมู่ภิกษุ เธอจงทูล พระราชาและให้รู้ออกไป” จึงส่งพระอานนท์ กับหมู่สงฆ์ไปพบพระราชา โดนปฏิเสธให้เฝ้า เพราะพระราชาโดนเดียรถีย์ติดสินบน จึงส่ง พระสารีบุตรและโมคคัลลานะพร้อมหมู่สงฆ์ ไป ก็ยังไม่ให้เข้าเฝ้า เมื่อกลับมารายงาน พระพุทธองค์ๆ ทรงพยากรณ์ในขณะนั้นนั่น เทียวว่า พระราชาจักไม่ได้สวรรคตในขณะที่ ครอบครองราชสมบัติของตน

รุ่งขึ้นพระพุทธองค์จึงเสด็จไปเองพร้อมหมู่สงฆ์ พระราชาจึงเสด็จไปกราบทูลให้เสด็จเข้านิเวศน์ ให้ประทับนั่งบนราชบัลลังก์ ได้ทรงถวายข้าวต้มและของเคี้ยว พุทธองค์ฉันเสร็จแล้วตรัสว่า “มหาบพิตร ขึ้นชื่อว่าการให้พวกบรรพชิตรบกันและกันไม่สมควร พระราชาทรงให้พวกฤาษีเหล่านั้นรบกันและกันแล้ว ได้จมนมหาสมุทรไปพร้อมกับแวนแคว้น” แล้วทรงเล่าชาดกให้ฟัง พระราชาเลยสำนึกผิด กลัวบาปกรรม จึงระงับการสร้างวัดของเดียรถีย์ ยึดที่และวัสดุก่อสร้าง แล้วสร้างวัดชื่อ “ราชการาม” ให้ภิกษุณี ๑,๐๐๐ รูป อยู่แทน (อรรถกถา สังยุต. มหา. โสตาปัตตสังยุต ราชการามวรรค สหัสสสูตร)

อภิธานิยธรรม ๗ ของกษัตริย์วัชชี หรือวัชชีอภิธานิยธรรม

(ธรรมอันไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว สำหรับหมู่ชนหรือผู้บริหารบ้านเมือง)

รัฐชาวพุทธที่ดีควรต้องมีการให้เกียรติฟังคำแนะนำ อารักขาบุคคลากร-ปุชนียสถาน-ปุชนียวัตถุ รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม ของพุทธ ดังในพุทธพจน์นี้

๑. หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์

๒. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ (พร้อมเพรียงกันลุกขึ้นป้องกันบ้านเมือง พร้อมเพรียงกันทำกิจทั้งหลาย)

๓. ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ (อันขัดต่อหลักการเดิม) ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ (ตามหลักการเดิม) ถือปฏิบัติมั่นตามวัชชีธรรม (หลักการ) ตามที่วางไว้เดิม

๔. ท่านเหล่าใดเป็นผู้ใหญ่ในชนชาววัชชี เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรรับฟัง

๕. บรรดากุลสตรีกุลมารีทั้งหลาย ให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มเหง หรือฉุดคร่าขึ้นใจ

๖. เคารพสักการะบูชาเจดีย์ (ปุชนียสถาน และปุชนียวัตถุ ตลอดถึงอนุสาวรีย์ต่างๆ) ของวัชชี (ประจำชาติ) ทั้งหลาย ทั้งภายในและภายนอก ไม่ปล่อยให้ธรรมิกพลีที่เคยให้เคยทำแก่เจดีย์เหล่านั้นเสื่อมทรมานไป

๗. จัดให้ความอารักขา ค้ำครอง ป้องกันอันชอบธรรม แก่พระอรหันต์ทั้งหลาย (ในที่นี้กินความกว้าง หมายถึงบรรพชิตผู้ดำรงธรรมเป็นหลักใจของประชาชนทั่วไป) ตั้งใจว่า ขอพระอรหันต์ทั้งหลายที่ยังมิได้มา ฟังมาสู่แวนแคว้น ที่มาแล้วพึงอยู่ในแวนแคว้นโดยผาสุก

ธรรมนี้พระพุทธเจ้าตรัสแสดงแก่เจ้าวัชชีทั้งหลายผู้ปกครองรัฐโดยระบอบสามัคคีธรรม (republic) ซึ่งรัฐคู่อริยอมรับว่า เมื่อชาววัชชียังปฏิบัติตามหลักธรรมนี้ จะเอาชนะด้วยการรบไม่ได้ นอกจากจะใช้การเกลี้ยกล่อมหรือยุแหยให้แตกสามัคคี (มหาปรินิพพานสูตร ทีฆ. มหา. ๑๐/๑๓๓; วิสสการสูตร อังคุต. สัตต. ๒๗/๒๒; พจนานุกรม ป.อ. ปยุตโต)

ข้อ ๓ คือ ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ ของพุทธ

ข้อ ๔ คือ การรู้จักเคารพนับถือต่อกษัตริย์ พระสงฆ์องค์เจ้า และรับฟังพิจารณาคำแนะนำสั่งสอนของท่าน

ข้อ ๖ คือ การดูแลบำรุงรักษาส่งเสริม
ปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุ ทั้งภายในประเทศ
และนอกประเทศเช่น สิ่งวชนียสถานที่ยืนเดียว
วัดพุทธที่ต่างประเทศ

ข้อ ๗ คือ การอารักขาคุ้มครองป้องกัน
ศาสนา-ผู้ปฏิบัติธรรมชาวพุทธทั้งหลาย ไม่
ให้คนพาลหรือศาสนาอื่นเบียดเบียน

รัฐอริ คือ ประเทศ ลัทธิการเมือง ลัทธิ
คำสอน หรือรัฐศาสนาอื่นที่ขัดแย้งทำลาย
รัฐไทยที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพุทธ

เมื่อรัฐไทยปฏิบัติตามธรรมหมวดนี้ ก็คือ
ความเข้มแข็งภายในที่ไม่มีใครมาทำลายได้
แต่เมื่อไหร่ไม่ปฏิบัติตาม ละเลย ย่อหย่อน
ขาดความสามัคคี ก็คือความเสื่อมภายใน
เมื่อนั้นรัฐอริได้ช่องสบโอกาส หาทางแทรกแซง
กลืนกินรุกรานทำลายทันที (วิธีใช้อาวุธยึด
ประเทศมันโบราณไปแล้ว แต่เอาไว้เพื่อข่ม
ขวัญสร้างความกลัว โไลคนในพื้นที่ สร้าง
เงื่อนไขอำนาจต่อรองเท่านั้น เขายึดกันที่
ทางวัฒนธรรมประเพณี โรงเรียนการศึกษา
การเมือง การปกครอง กฎหมาย บุคลากร
ของหน่วยงานสำคัญในราชการ ธนาคาร
สิทธิพิเศษ และสิทธิสภาพนอกอาณาเขต
เหนือศาลและกฎหมายไทย) บางทีการค่อยๆ
แทรกซึม ก็ทำให้ไม่รู้ตัวเกิดความประมาท
ชะล่าใจ เหมือนดั่งต้มกบในหม้อให้ค่อยๆ
ร้อน กบจะลอยคอเล่นไม่กระโดดหนี กว่า
จะร้อนจนทนไม่ได้ก็หมดแรงแล้ว

พุทธให้กำเนิดชาติไทย

พุทธศาสนาตามตำนานเข้าสู่ดินแดน
สุวรรณภูมิ ได้แก่ ประเทศพม่า ลาว ไทย
กัมพูชา รวมถึงคาบสมุทรมลายูทั้งหมด ตั้ง
แต่ที่พระพุทธองค์ยังทรงพระชนม์ชีพ ดัง

ตำนานศาสนาและตำนานเจดีย์-รอยพุทธบาท-
พุทธฉายบางแห่ง หรือพระอรหันต์ไทยรูปแรก
พระปุลณเถระ (พระปุลณสุนาปรีตเถระ)
แห่งแคว้นสุนาปรีตชนบท (ประเทศไทยใน
ปัจจุบัน) (*ปุลณโณวาทสูตร มัชฌิม. อุปริปภม.
๑๔/๑๔๕. และอรรถกถา...* แคว้นนี้อยู่ห่าง
จากวัดเชตวัน ๓๐๐ โยชน์ = ๔๘๐๐ กม.
ทางเดินโบราณ เวลาพระพุทธเจ้าเสด็จมา
ต้องเหาะมา เมืองสาวัตถีอยู่ห่างจากนคร-
ศรีธรรมราช ๔๐๓๘ กม. ทางรถยนต์) หรือ
อย่างช้าที่สุดก็ราวพศ. ๒๓๔ สมัยที่พระ-
เจ้าอโศกมหาราช ส่งพระโสณะกับพระอุตตระ
เข้ามาเผยแผ่ ตามหลักฐานประวัติศาสตร์

ดังนั้น ๒๕๐๐ กว่าปีที่เป็นรากฐานและ
เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมาในดินแดนแถบนี้
จนกลายเป็นยุคทวารวดี ศรีวิชัย (ซึ่งครอบคลุม
คาบสมุทรมลายูทั้งหมดไปจนถึงอินโดนีเซีย
บรมพุทโธ คือหลักฐานที่เลียงไม้ได้) ขอม
สุโขทัย อโยธยา ธนบุรี รัตนโกสินทร์ ไทย
จนเป็นที่รู้กันทั่วมานานแล้วว่า ไทยนี้มีพุทธ-
ศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ

ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะ ศาสนาประจำชาติ (ป.อ. ปยุตโต)

๑. เป็นศาสนาของประชากรส่วนใหญ่
ของประเทศไทย
๒. เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย
๓. เป็นศูนย์รวมจิตใจให้ชนชาวไทยตั้งอยู่
ในความสามัคคี
๔. เป็นหลักการแห่งเสรีภาพในการนับถือ
ศาสนา

๕. เป็นสถาบันที่ดำรงยืนยงมาคู่ชาติไทย
๖. เป็นหลักคำสอนสอดคล้องกับลักษณะนิสัยของคนไทยที่รักความเป็นอิสระเสรี
๗. เป็นแหล่งสำคัญที่หล่อหลอมเอกลักษณ์ของชาติไทย
๘. เป็นมรดกและเป็นคลังสมบัติอันล้ำค่าของชนชาติไทย
๙. เป็นหลักนำทางในการพัฒนาชาติไทย
๑๐. เป็นแหล่งของดีมีค่าที่ชนชาติไทยมอบให้แก่อารยธรรมของโลก

โดยสรุปกล่าวได้ว่า ศาสนาพุทธ คือแม่ผู้ให้กำเนิดความเป็นไทยและของชาติไทย และรัฐไทยในอดีตก็ปกป้องคุ้มครองยกย่องเทิดทูนให้ความสำคัญแก่พุทธศาสนาตลอด เรียกว่ามีความเกื้อกูลแก่กันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างแน่นแฟ้น

คนไทยหมดเวลาประมาณหัวเมา และตื่นได้แล้ว ที่จะยกย่องพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทยในรัฐธรรมนูญ ความจริงก็คือความจริง แม้ท่านจะหุหนวกตาบอดปัญญาทึบ หรือแกล้งทำไม่รู้ไม่เห็นไม่เข้าใจ เพราะอคติ ๔ มีผลประโยชน์ร่วม หรือมีวาระแอบแฝง ประวัติศาสตร์บอกแล้วว่า เมื่อคนไทยตื่นรู้ทันและสามัคคี ก็สามารถฝ่าฟันปัญหาอุปสรรคไปได้ แม้รัฐศาสนาอิสลามก็เถอะ หยุดฝืนหยุดพยายามได้แล้ว อยู่อย่างสงบปฏิบัติศาสนาทำนุในแดนไทยเหมือนอดีตกาลก่อนอย่ามารุกรานใครเขา จงอยู่เป็นสุขๆ เกิดมาร่วมพัฒนาชาติไทยกันดีกว่า

สุดท้ายขอถามชาวพุทธด้วยกันว่า...

การขอจดทะเบียนสมรสผิดหรือ ? ในเมื่ออยู่กินกันมานานจนใครๆ ก็รู้ว่าเป็นผัวเมียกัน ก่อร่างสร้างตัวด้วยกันมา มีลูกหลาน

เต็มบ้านเต็มเมือง คนค้ำกลุ่ม ๑ อ้างว่าไม่จำเป็น ไม่เห็นแตกต่างว่ามีอะไรดีขึ้น เคยอยู่กันมาได้ตั้งนานไม่เห็นเดือดร้อน ไม่มีประโยชน์อะไร อีกกลุ่มอ้างว่า ต้องเกรงใจผู้หญิงโสดคนอื่นๆ ในหมู่บ้าน กลัวเขาหาเรื่อง (ที่จริงเขาหาเรื่องมานานแล้ว จึงเป็นเหตุให้อยากจดทะเบียนเพื่อรักษาสิทธิ์ ไม่ใช่การจดทะเบียนเป็นเหตุก่อผลคือการหาเรื่อง ซึ่งเป็นสิ่งที่มีมานานแล้วก่อนคิดจดด้วยซ้ำ) ถามว่า...เมียมีทะเบียนสมรสกับไม่มีมันเท่ากันหรือ ? ในแง่สิทธิ์หลายอย่างที่ต้องอิงกฎหมาย เช่นมรดก การทำนิติกรรมบางอย่าง การเอาสินสมรสไปให้สาวอื่น ? หญิงอื่นจ้องตาเป็นมัน ก็มีสิทธิ์มาแย่งได้ด้วย เพราะมันยังไม่มีทะเบียนที่ถูกต้อง พวกหัวหมอนหน้าด้านอ้างได้ว่านี่กว่ายังเป็นชายโสด ชวนแอบก๊วก๊ากกันไปทำนิติกรรมบางอย่างให้สิทธิพิเศษบางอย่างกันก็ได้ กฎหมายก็เอาผิดไม่ได้ เพราะยุคปัจจุบันที่นี้อาศัยนิติรัฐ บ้านจะแตกก็เพราะเห็นสาวอื่นดีกว่าเมียไม่มีทะเบียนที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขสร้างเนื้อสร้างตัวด้วยกันมานี้แหละ ไม่มีใครยอมหยอก ภาชิตโบริาณกล่าวไว้ “เสียทองเท่าหัว ไม่ยอมเสียตัวให้ใคร”

ส่วนพวกหัวนักเรียนนอก ที่ชอบอ้างความคิดฝรั่ง พยายามแยกรัฐออกจากศาสนา และอยากให้ศาสนาเป็นเรื่องส่วนตัวที่บ้านไม่ให้ออกมาพ่นพ้านในที่สาธารณะ เหมือนอย่างทางตะวันตก นั่นก็เพราะไม่เข้าใจข้อแตกต่างระหว่างศาสนาสายเชือกกับศาสนาที่เป็นการศึกษา ไม่ได้ศึกษาที่ไปที่ไปให้ชัดแจ้งในต่างประเทศ เช่นที่ อเมริกา เขาต้องแยกรัฐออกจากศาสนา เพราะเขาเบื่อคนใช้ศาสนามาเป็นข้ออ้างในการทำสงคราม จนต้องอพยพครอบครัวไปแสวงหาความเป็นอิสระในทาง

ศาสนา ตามความเชื่อของเขา แต่ของเราต่างกัน พุทธศาสนาอยู่ที่นี้มานานแล้ว นานก่อนที่จะตั้งเมืองไทยเสียอีก และเพราะพุทธศาสนานี้เองมิใช่หรือ ? ที่เป็นบ้ำหล่อหลอมอารยธรรมหลากหลายให้มารวมกัน ให้เป็นอารยธรรมของผู้เจริญทางจิตใจ อย่างน้อยก็ไม่มีใครสามารถใช้พุทธศาสนา เป็นข้ออ้างในการก่อความรุนแรงได้ พุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญาและการศึกษา เปิดกว้างทางความคิดให้มาแลกเปลี่ยนคุยกันได้ มีหลักการ วิธีการ และอุดมการณ์ที่ชัดเจน เปิดให้วิพากษ์วิจารณ์ เพื่อร่วมกันหาทางออกได้ ซึ่งไม่ได้มีในศาสนาความเชื่ออื่น

หรือแม้แต่ในรัฐที่เรียกว่า “ไม่มีศาสนา” เช่น คอมมิวนิสต์ ก็ไม่เปิดกว้าง และเป็นประชาธิปไตยเท่าในชุมชนสังฆะในพุทธศาสนา แต่พุทธศาสนาเน้นที่การศึกษา ถือหลักกว่า เราจะปกครองตนเองได้ จำต้องมีการศึกษาที่ประกอบด้วย ศิล สมาธิ และ ปัญญา (ไตรสิกขา) ดังนั้น ถึงเวลาแล้วหรือยัง ? ที่เราควรจะยกย่อง “การศึกษาที่แท้จริง” เป็นของประจำชาติไทยของเราทุกคน เพราะเราจะไม่เป็นไท (อิสระ) จากอะไรได้เลย ถ้าปราศจากการศึกษาเพื่อเข้าถึงความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์.

ถ้าคิดว่าศาสนาพุทธมีแต่ภัยภายนอกอย่างเดียว ก็ไม่คิดแก้ไขปรับปรุงพัฒนาตัวเอง โทษแต่สิ่งนอกตัว พุทธก็เสื่อม

ถ้าคิดว่าศาสนาพุทธมีแต่ภัยภายในอย่างเดียว ก็ไม่คิดป้องกันระวังภัยจากมิชฌาภิกขุของลัทธิ-ศาสนาอื่น ย่อมประมาทชะล่าใจ พุทธก็สูญ อาจไม่มีแม้แต่ปฏิรูปประเทศอาศัยประวัติศาสตร์บอกแล้วว่า พุทธเสื่อมสูญในหลายประเทศเพราะเหตุ ๒ ประการนี้

กวีนิพนธ์

ปุลลณวิไล

พระปฐมบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช.
เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม. เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม...

...รำลึกพ่อ...

๕ ธ.ค. ๒๕๕๘

รำลึกถึงพ่อผู้
ตั้งแต่เล็กค้ำจุน
คำสอนสั่งการุณย์
เสริมส่งปกครองคุ้ม

รำลึกตามพ่อไท้
มองพสกทรงเข้าใจ
จาริกทั่วแดนไกล
จิตอย่างโพธิสัตว์ผู้

รำลึกศรีพระแท้
เผยแผ่ธรรมเวไนย
ชี้แจงแจ่มแสดงไข
คือหมู่อรหันต์ฝั่ง (ฝั่ง)

รำลึกคุณพุทธเจ้า
ทรงเปี่ยมปัญญาญาณ
บริสุทธิ์ดุจแก้วปาน
ล้นค่ากรุณาแพรว

มีคุณ
โอบอุ้ม
เพื่อแผ่
ยากแท้ไครทาม ฯ

ไผ่ไทย
รับรู้
ถึงถิ่น พัฒนา
แผ่ถ้วนบารมี ฯ

พุทธไท
ซาบซึ้ง
ใดเท็จ แท้เทียม
พ่อมั่นทางธรรม ฯ

เหนือผ่าน สิ่งใด
ยิ่งแล้ว
ใสสว่าง
พ่อแม่ชาติไหน ฯ

ทักษะ :

ปาราศรียเถระ

พระเถระผู้เห็นความเลื่อมของบรรพชิต

ฉัฎฐบัญญัติ

ฉบับนี้ขอนำท่านผู้อ่านมารู้จักกับ พระเถระรูปหนึ่ง ซึ่งเป็นตัวอย่างในการสำรวมอินทรีย์จนได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ รายละเอียดของการสำรวมอินทรีย์ที่ท่านกล่าวไว้เป็นคาถาอย่างลึกซึ้งกินใจคงจะนำมาเล่าให้ฟังในวันหลัง แต่ในช่วงนี้เป็นช่วงที่พวกเราเพิ่งสูญเสียสมเด็จพระสังฆราชและจัดงานพระราชทานเพลิงไปใหม่ๆ อะไร ก็ดูจะไม่แน่นอนอีกทั้งปัญหาคณะสงฆ์ก็รุ่มร่า ยังไม่เห็นทางที่ดีขึ้นในอนาคตอันใกล้ ในยามนี้ผู้เขียนขอבק้นหาข้อความในพระไตรปิฎกมาอ่านเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ก็ได้ไปพบเถระคาถานี้เข้าซึ่งตรงกับใจพอดี เกิดความรู้สึกว่าปัญหาเหล่านี้ไม่ใช่มีเฉพาะในตอนนี้อย่างหลังพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปได้ไม่นาน พระสงฆ์บางกลุ่มก็เริ่มเห็นห่างจากความเป็นอริยะกลับไปใกล้ชิดกับลาภสักการะกันจนลืมนำเพ็ญสมณธรรมความสงบก็ค่อยๆ เหือดหายไปจากจิตใจ แม้แต่ตนเองยังพึ่งตนเองไม่ได้ นับประสาอะไรที่จะเป็นที่พึ่งให้กับญาติโยม เรามาฟังกันสิว่าพระเถระท่านจะฝากอะไรกับพวกเราไว้บ้าง มาดูประวัติของท่านกันก่อน

พระปาราศรียเถระได้บำเพ็ญบุญญาธิการไว้ในพระพุทธเจ้าแต่ปางก่อนทั้งหลาย สังกศมกุศลอันเป็นอุปนิสัยแห่งพระนิพพานไว้ในภพนั้นๆ ท่องเที่ยวไปเฉพาะในสุคติเท่านั้น ในพุทธปรบาทกาลของพระสมณโคดมนี้ได้บังเกิดเป็นบุตรของพราหมณ์มหาศาลคนหนึ่ง ในกรุงสาวัตถี มีชื่อว่าปาราศรียะตามโคตร เมื่อท่านเจริญวัยได้เรียนไตรเพทจนจบ ถึงความสำเร็จในสิบปะทั้งหลายของพราหมณ์ วันหนึ่งในเวลาพระ-

ศาสดาทรงแสดงธรรม ได้ไปยังพระเชตวันวิหารแล้วนั่งอยู่ท้ายบริษัท พระศาสดาทรงตรวจดูอัยยาศัยของท่านแล้วทรงแสดง อินทริยภาวนาสูตฺร ท่านได้ฟังแล้วเกิดศรัทธา ขอบวชกับพระพุทธเจ้าเรียนเอาพระสูตรนั้นแล้ว คิดเนืองๆ ถึงเนื้อความแห่งพระสูตรนั้น ท่านได้กล่าวคาถาอันไพเราะคมคายไว้สองคาถา แต่ละคาถามี ๒๐ บท อันมาในวิสตินิบาตเถระคาถา คาถาแรกท่านกล่าวไว้ในขณะที่ตนยังเป็นปุถุชน ในช่วงเวลาที่พระศาสดายังทรงพระชนม์อยู่ โดยประกาศความคิดในการข่มอินทรีย์ทั้งหลายอันมีใจเป็นที่ ๖ ท่านเมื่อคิดคั่นอยู่โดยประการนั้นก็เริ่มตั้งวิปัสสนาโดยเอาอายตนะเป็นประธาน ไม่นานนักก็ได้บรรลุพระอรหันต์

ในกาลต่อมาเมื่อพระศาสดา พระอัครสาวกพระมหาเถระบางพวกได้ปรินิพพานไปแล้ว เมื่อภิกษุทั้งหลายผู้ว่าง่าย ผู้ใคร่ต่อการศึกษาหาได้ยาก และภิกษุทั้งหลายผู้ว่ายาก มากไปด้วยการปฏิบัติผิดเกิดขึ้นแพร่หลายในพระธรรมวินัย และเมื่อการปรินิพพานของตนจะปรากฏขึ้น จึงกล่าวคาถาที่สอง (ที่จะนำมาแปลให้ฟังในที่นี้) เพื่อประกาศข้อปฏิบัติธรรมเบื้องสูงแก่ภิกษุทั้งหลายในกาลนั้น และในกาลต่อไป (คือในกาลของพวกเราๆ นี้เอง)

เรามาฟังกันดูเถิดว่าท่านพระเถระอยากจะฝากอะไรไว้แก่พวกเรา

* ชื่อพระเถระนี้ใช้ตามฉบับฉัฎฐสังคายนานี้ ถ้าฉบับสยามรัฐใช้เป็นชื่อ ปาราศรีย

ปาราปริโย เถโร

<p>[๓๙๔] สมะณัสสะ อหุ จินตา เอกัคคัสสะ นิสินนัสสะ</p> <p>อัญญะถา โลกะนาถัมหิ อิริยัง อาสิ ภิกขุณัง</p> <p>สีตะวาตะปะริตตานัง มัตตัญญิยัง อะภุญชิงสุ</p> <p>ปะณิตัง ยะทิ วา ลูซัง ยาปะนัตถัง อะภุญชิงสุ</p> <p>ชีวิตานัง ปะริกขาเร นะ พาฬุหัง อสุสุกา อาสุง</p> <p>อะรัญญะ รุกขะมุเลสุ วิเวกะมะนุพฺพุหันทา</p> <p>นีจา นิวิญญา สุภะรา อัพฺยาเสกา อะมุขะรา</p> <p>ตะโต ปาสาทิกัง อาสิ สินิทธา เตละธาราวะ</p> <p>สัพพาสะวะปะริกชีณา นิพฺพุตา ทานิ เต เถรา</p> <p>กุสะลานันญะ รัมมานัง สัพพาการะวะรุเปตัง</p>	<p>ปุเปตัมหิ มะหาวะเน ปะวิวิตัสสะ ฌายิโน ๑</p> <p>ติฏฐันเต ปุริสุตตะเม อัญญะถา ทานิ ทิสสะเต ๑</p> <p>หิริโกปีนะฉาทะนัง สันตญฺฐา อิตะรีตะเร ๑</p> <p>อัปปัง วา ยะทิ วา พะหุง อะคิทธา นาธิมุจฉิตา ๑</p> <p>เภสัชเช อะถะ ปัจจะเย ยะถา เต อาสะวักขะเย ๑</p> <p>กันทะราสุ कुหาสุ จะ วิหังสุ ตปปะรายะนา ๑</p> <p>มฺหุ อตถัทธะมานะสา อตถะจินตาวะसानุคา ๑</p> <p>คะตัง ภูตตัง นิเสวิตัง อะโหสิ อิริยาปะโถ ๑</p> <p>มะหาฌายี มะหาทิตา ปะริตตา ทานิ ตาทิสา ๑</p> <p>ปัญญายะ จะ ปะริกขะยา ลุขชะเต ชินะสาสะนัง ๑</p>
---	--

คาถาภาษิตของพระปาราปริยเถระ

[๓๙๔] พระปาราปริยเถระผู้เป็นสมณะ มีจิตแน่วแนในอารมณ์เดียว ผู้ชอบปลื้กวิเวก นั่งเจริญฌานอยู่ในป่าใหญ่ ฤดูดอกไม้ผลิ ได้มีความคิดว่า :

“ในเมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นอุดมบุรุษ ทรงเป็นนาถะของโลก ยังทรงพระชนมชีพอยู่ ความประพฤติของภิกษุทั้งหลายเป็นอย่างไรหนึ่ง เมื่อพระองค์เสด็จปรินิพพานไปแล้ว เดียวนี้ปรากฏเป็นอย่างไรหนึ่ง

ภิกษุทั้งหลายแต่ปางก่อน เป็นผู้สันโดษด้วยปัจจัยตามมีตามได้ นุ่งห่มผ้าเป็นปริมนทล ก็เพียงเพื่อจะป้องกันความหนาวอันเกิดแต่ลม และปกปิดความละอายเท่านั้น

ขบฉันอาหารประณีตก็ตาม เสร้าหมองก็ตาม น้อยก็ตาม มากก็ตาม ก็เพื่อยังอัตภาพให้เป็นไปเท่านั้น ไม่ติด ไม่พัวพันเลย

(แม้จะถูกความเจ็บไข้ครอบงำ) ไม่ชวนขวยหาเกล็ดปัจจัยอันเป็น บริหารแก่ชีวิต เหมือนการชวนขวยในความสิ้นไปแห่งอาสวะทั้งหลาย

ท่านเหล่านั้นชวนขวยพอกพูนวิเวก มุ่งแต่ความวิเวกอยู่ในป่า โคนไม้ ซอกเขาและถ้ำเท่านั้น

ภิกษุทั้งหลายแต่ปางก่อน เป็นผู้อ่อนน้อม มีศรัทธาตั้งมั่น เลี้ยงง่าย อ่อนโยน มีน้ำใจ ไม่กระด้าง ไม่ปราศจากสติ ปากไม่ร้าย น้อมความคิดเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อตนและผู้อื่น

เพราะเหตุนั้น ภิกษุแต่ปางก่อน เป็นผู้มิชอบปฏิบัติ ในการก้าวไปและถอยกลับ การบริโภคปัจจัย การส่องเสพโคจร มีอิริยาบถละมุนละไม ก่อให้เกิดความเลื่อมใส เหมือนสายธารน้ำมันไหลออกจากปากภาชนะไม่ขาดสาย ฉะนั้น

พระเถระเหล่านั้น ลีนอาสวะทั้งปวงแล้ว ประกอบแล้วด้วยฌานใหญ่ ประกอบแล้วด้วยประโยชน์ใหญ่ บัดนี้ พวกกัณนิพพานไปเสียหมดแล้ว บัดนี้ ท่านเหล่านั้นเหลืออยู่น้อยเต็มที

เพราะความสิ้นไปแห่งกมลธรรมและปัญญา คำสั่งสอนของ พระชินเจ้า อันประกอบด้วยอาการอันประเสริฐทุกอย่าง ก็จะสิ้นไป

ปาปะกานัญจะ รัมมานัง
อุปฺภุจฺจิตา วิเวกาเย

เต กิเลสา ปะวัฑฒันตา
กีฬันติ มัญญเฐ พาเลหิ

กิเลสหาภิกฺขตา เต
นะรา กิเลสะวัตถุสฺ

ปะริจจะชิตฺวา สัทธัมมัง
ทิกฺขุจฺจิตานิ อัมมเวเนตา

ธะนัญจะ ปุตตะภะริยัญจะ
กะภูจฺจุกิกขะเหตุปิ

อุททะระวะเทหะกัง ภูตฺวา
กะถัง วัตเตนติ ปะภูทฺพุธา

สัพพะการุกะสิปปานิ
อะวูปะสันตา อัมมัตตัง

มัตติกัง เตละจฺจนญัญจะ
คิหิณัง อุปะนาเมเนติ
ทันตะโปณัง กะปิกฺขุญญจะ
ปิณทะปาเต จะ สัมปันเน

เภาสัชเชสฺสุ ยะถา เวชชา
คะณิกาวะ วิภูสายัง
เนกะติกา วัณฺญจะนิกา
พะหุหิ ปะริกัปปะหิ

กิเลสานัญจะ โย อุตฺ
เย จะ สัทธัมมะเสสะกา ฯ

อาวิสันติ พะหุง ชะนัง
อุมมัตเตหิวะ รักขะสา ฯ

เตนะ เตนะ วิธาวิตา
สะสังคาเมวะ โฆสิเต ฯ

อัญญะมัญญะหิ ภัณฑะเร
อิทัง เสยโยติ มัญญะเร ฯ

ฉัททะยิตวานะ นิคคะตา
อะกิจจานิ นิเสวะเร ฯ

สะยันตฺตตานะเสยยะกา
ยา กะถา สัตถุคะระหิตา ฯ

จิตติง กัตวานะ สิกขะเร
สามัญญัตโถติอัจฉะติ ฯ

อุททะกาสะนะโกชะนัง
อากังขันตา พะหุตตะรัง
ปุปพะชาทะนินยานิ จะ
อัมเพ อามะละกานิ จะ ฯ

กิจจากิจเจ ยะถา คิหิ
อิสสะเร ชัตติยา ยะถา
ภูญฺจะสักริ อะปาภูกา
อามิสัง ปะริภุญชะเร ฯ

ในเวลาแห่งบาปกรรมและกิเลสทั้งหลายเป็นไปอยู่
 ภิกษุเหล่าใด ปรารถนาความเพียรเพื่อความวิเวก
 ภิกษุเหล่านั้น เป็นได้แก่ผู้ปฏิบัติพระสัทธรรมเท่าที่เหลือ

เมื่อกิเลสเหล่านั้นเจริญงอกงามขึ้น
 ย่อมครอบงำคนเป็นอันมากไว้ในอำนาจ
 เหมือนรากษส* เข้าสิงพวกคนพาลหลอกล่อเล่นเขาให้มัวเมาอยู่ ฉะนั้น
 * ยักษ์ชนิดหนึ่งชอบจับคนกินเป็นอาหาร

นรชนเหล่านั้นถูกกิเลสครอบงำ วิ่งวนไปมาเพราะกิเลสนั้นๆ
 เหมือนอย่าง การประจัญกันโฆษณาในกิเลสวัตถุทั้งหลาย

พากันละทิ้งพระสัทธรรมเสีย ทำการทะเลาะซึ่งกันและกัน
 ยึดถือตามความเห็นของตน สำคัญว่าอย่างนี้เท่านั้นประเสริฐ

นรชนทั้งหลายที่ละทิ้งทรัพย์สมบัติบุตรและภรรยา ออกบวชแล้ว
 กลับพากันทำกรรมที่ไม่ควรทำ แม้เพราะเหตุแห่งภัตตเพียงทัพพีเดียว

ภิกษุทั้งหลายฉันทัดอาหารเต็มท้องแล้ว ก็นอนแผ่หางย
 ตื่นแล้วก็กวนวายกล่าวกันแต่เดียรัจฉานถลา ที่พระศาสดาทรงติเตียน

ภิกษุผู้มีจิตไม่สงบในภายใน นิยมเรียนกันแต่ลิปะทางโลกๆ
 การบำเพ็ญสมณธรรมไม่ซึมซาบพวกเขาเสียบ้างเลย

ภิกษุทั้งหลายนำเอา ดินเหนียวบ้าง น้ำมันบ้าง จุรณ (แบ่งฝุ่น) เจิมบ้าง
 น้ำบ้าง ที่นั่งที่นอนบ้าง อาหารบ้าง

ไม้สีฟันบ้าง ผลมะขวิดบ้าง ดอกไม้บ้าง ของควรเคี้ยวบ้าง
 บิดชบาตบ้าง ผลมะม่วงบ้าง ผลมะขามป้อมบ้าง
 ไปให้แก่คฤหัสถ์ทั้งหลาย หวังลาภที่มากกว่ากลับมา

ภิกษุทั้งหลายพากันประกอบเกสัชเหมือนพวกหมอยา
 ทำกิจการค้ำน้อยใหญ่อย่างคฤหัสถ์
 แต่งตัวร่างกายเหมือนหญิงคณิกา
 เป็นอยู่หุรหุราเหมือนกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่
 ทำให้คนหลงเชื่อ หลอกลวง เป็นพยานโกง ใช้เล่ห์เหลี่ยมต่างๆ
 ไม่สำรวม บริโภคอามิสด้วยอุบายเป็นอันมาก

เลสก์ปเป ปะริยาเย
ชีวิกัตตา อุปาเยนะ

ปะริกัปปะนูธาวิตา
สังกัฏถันตี พะหุง ธะนัง ฯ

อุปัฏฐาเปนต์ิ ปะริสัง
ธัมมัง ปะเรสัง เทเสนต์ิ

กัมมะโต โน จะ ธัมมะโต
ลาภะโต โน จะ อัตถะโต ฯ

สังฆะลาภัสสะ ภันถันตี
ปะระลาโภปะชีวันตา

สังฆะโต ปะริพาหิรา
อะหิริกา นะ ลัชชะเร ฯ

นानุยุตตา ตะธา เอเก
สัมภาระนังเยวิจันตี

มุนหา สังฆาฎิปารุตา
ลาภะสักการะมุจฉิตา ฯ

เอวัง นานัปะยาตัมหิ
อะมุสิตัง วา มุสิตุง

นะ ทาณี สุกะรัง ตะธา
มุสิตัง วานุรักขิตุง ฯ

ยะธา กัณฐะกัณฐานัมหิ
สะติง อุปัฏฐะเปตวานะ

จะเรยยะ อะนุปาหะโน
เอวัง คาเม มุนี จะเร ฯ

สะริตวา ปุพพะเก โยคี
กิญจาปี ปัจฉิโม กาโล

เตสัง วัตตะมะนุสสะรัง
มุเสยยะ อะมะตัง ปะทัง ฯ

อิทัง วัตวา สาสะวะเน
พฺราหฺมะโณ ปะรินิพพายิ

สะมะโณ ภาวัตินทฺริโย
อิสิ ชีณะปุนัพพะโวติ ฯ

พระไตรปิฎกบาลี เล่มที่ ๒๖

สุตต. ขุ. วิมานวตฺถุ-เปตวตฺถุ-เถรคาถา-เถรีคาถา ข้อ ๓๙๔ (เถรคาถา) หน้า ๓๙๔-๓๙๗

การพูดเลียบเคียง ล่อลวงโดยปริยาย
 วิงวุ่นหาปัจจัยโดยใช้อุบายต่างๆ
 รวบรวมทรัพย์ไว้เป็นอันมาก เพราะเหตุแห่งอาชีพ

ย่อมยังบริษัทให้บำเรอตนเพราะเหตุแห่งการงาน มิใช่ให้บำรุงโดยธรรม
 เทียบแสดงธรรมแก่คนอื่น เพราะเหตุแห่งลาภ มิใช่เพราะมุ่งประโยชน์

ภิกษุเหล่านั้นทะเลาะวิวาทกันเพราะเหตุแห่งลาภสงฆ์
 เป็นผู้เห็นห่างจากอริยสงฆ์ เลี้ยงชีวิตด้วยการอาศัยลาภของผู้อื่น*
 ไม่มีหิริ ไม่ละอาย

* อรรถกถาอธิบายว่า ลาภเขาตั้งใจถวายอริยสงฆ์ หาใจลัทธิสงฆ์ไม่

ภิกษุบางพวก ตามที่ว่ามานั้น ไม่ประพฤติธรรมที่ทำให้เป็นสมณะเสียเลย
 เป็นเพียงคนโล้น คลุมร่างไว้ด้วยผ้ากาสาหวัดสรเท้านั้น
 ปรารถนาแต่การสรรเสริญถ่ายเดียว มุ่งหวังแต่ลาภสักการะ

เมื่อธรรมเป็นเครื่องทำลายมีประการต่างๆ เป็นไปอยู่อย่างนี้
 การบรรลุธรรมที่ยังไม่ได้บรรลุ หรือการตามรักษาธรรมที่ได้บรรลุแล้ว
 ไม่ใช่ทำได้ง่าย เหมือนครั้งเมื่อพระศาสดายังทรงพระชนม์อยู่

บุรุษผู้ไม่ได้สวมรองเท้า ต้องตั้งสติ เทียบไปในถิ่นที่มีหนาม ฉันใด
 มุณี พึงตั้งสติเทียบไปในบ้านเหมือนกัน ฉะนั้น

เมื่อระลึกถึง พระโยคีที่มีมาแล้วในกาลก่อน
 ไม่ทอดธุระวัตรปฏิบัติของท่านทั้งหลายเหล่านั้น
 แม้เวลานี้เป็นกาลภายหลังพระศาสดาได้ล่วงลับไปแล้ว
 แต่ก็พึงบรรลุอมตบพได้”

พระปาราปริยเถระผู้เป็นสมณะ มีอินทรีย์อันอบรมแล้ว เป็นผู้ประเสริฐ
 ผู้แสวงหาคุณอันยิ่งใหญ่ มีภพใหม่สิ้นไปแล้ว ครั้นกล่าววิธีปฏิบัติอย่างนี้แล้ว
 ก็ปรินิพพานในกาลวัน.

จบพระเถระคาถาแล้ว เพื่อที่จะให้เห็นภาพของพระภิกษุสมัยพุทธกาลได้ชัดขึ้น มาดูมุมมองของพราหมณ์ผู้เพิ่งเข้ามาสู่พระศาสนากันบ้าง โดยขอยกเอาข้อความจากคณกโมคคัลลานะสูตร หลังจากที่พราหมณ์ได้ซักถามพระบรมศาสดาเกี่ยวกับข้อปฏิบัติโดยลำดับจนสิ้นสงสัยแล้ว ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับบุคคลที่มาบวชในพระศาสนาของพระสมณะโคดมไว้ว่า :

เยเม โภ โคตม ปุคฺคลา อสฺสธา ซีวิ-
กตฺถา อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชิตา สรา
มายาวิโน เกฏฺฐิโน อุตฺตธา อุณฺนฬา จปลา
มุขธา วิภินฺณวาจา อินฺทริเยสุ อคฺคตฺท-
วารธา โภชเน อมตฺตถนฺโน ชาคริยํ อน-
นุยุตฺตา สามณฺเณ อนเปกฺขวฺโตนฺติ ลิกฺขาย
น ติพฺพคารวธา พาทุลลิกธา สาถิลิกธา
โอกฺกมเน ปุพฺพงฺคมา ปวีเวเก นิกฺขิตฺตฺธฺรา
กฺุสีตา หีนวิริยา มฺภูจฺสฺสติ โน อสมฺปชานา
อสมฺมาหิตา วิพฺภนฺตจิตฺตา ทฺุปฺปถฺญา เอล-
มุคธา น เตหิ ภวํ โคตโม สทฺธิ สํวสฺติ.

“ข้าแต่ท่านพระโคตม บุคคลจำพวกที่ไม่มีศรัทธา ออกบวชประสงค์จะเลี้ยงชีวิต โอ้อวด มีมายา เจ้าเล่ห์ ฟุ้งซ่าน ยกตัว กลับกลอก ปากกล้า พุดพล่าม ไม่คุ้มครอง ทวารในอินทรีทั้งหลาย ไม่รู้จักประมาณใน โภชนะ ไม่ประกอบความเพียรเครื่องตื่น ไม่ นำพาในความเป็นสมณะ ไม่เคารพแรงกล้า ในสิกขา ประพฤติหมักมาก ปฏิบัติย่อหย่อน

“ดูก่อนพราหมณ์ ในเมื่อนิพพานก็มีอยู่ ทางไปนิพพานก็มีอยู่ เราผู้ชักชวนก็มีอยู่ แต่ สาวกของเราอันเราโอวาทสั่งสอนอยู่นี้ บางพวกเพียงส่วนน้อย สำเร็จพระนิพพาน บางพวก ก็ไม่สำเร็จ เอตถ กุยาหิ พฺราหฺมณ กโรมิ, มคฺคกฺขายีหิ ตถาคโถ

ดูก่อนพราหมณ์ ในเรื่องนี้เราจะทำอย่างไรได้ ตถาคตเป็นแต่เพียงผู้บอกหนทาง”

เป็นหัวใจในทางเขื่อนแซ ทอดธุระในความ สังกตวิเวก เกียจคร้าน มีความเพียรเลว หลง- สัมสติ ไม่รู้ตัวไม่มั่นคง มีจิตเรรวน มีความรู้- ทราม เป็นดังคนหนวก คนใบ้ ท่านพระ- โคดมย่อมไม่อยู่ร่วมกับบุคคลจำพวกนั้น

ส่วนพวกกุลบุตรที่มีศรัทธาออกบวช ไม่ โอ้อวด ไม่มีมายา ไม่เจ้าเล่ห์ ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่ยกตน ไม่กลับกลอก ไม่ปากกล้า ไม่พุด พล่าม ไม่พุดเพลีน คุ้มครองทวารในอินทรีฯ ทั้งหลายรู้จักประมาณในโภชนะ ประกอบ ความเพียรเครื่องตื่น นำพาในความเป็น สมณะ เคารพแรงกล้าในสิกขา ไม่ประพฤติ หมักมาก ไม่ปฏิบัติย่อหย่อน ทอดธุระในทาง เขื่อนแซ เป็นหัวหน้าในความสังตวิเวก ปรารภ ความเพียร มอบตนไปในธรรม ตั้งสติไว้มั่น รู้ตัว มั่นคง มีจิตแน่วแน่ไม่มีปัญญา ไม่เป็นดัง คนหนวก คนใบ้ ท่านพระโคดมย่อมอยู่ ร่วมกับกุลบุตรพวกนั้น”

ขอจบลงด้วยพระดำรัสตอบของพระ- พุทธองค์ที่ว่า :

ศานานคาถาพระอรหันต์ ๘ ทิศ (๓) (Ph.D., University of Kelaniya)

วิเทศทัยย์

● กรีนนำแต่บทแรกแล้วว่า เทพนพเคราะห์ เป็นสินค้านำเข้าจากอินเดียประเทศ โดยผ่านประเทศเพื่อนบ้านคือพม่า ก่อนที่จะกลายเป็นไทยแท้ในภายหลัง หากจะเปรียบเทียบวงจรชีวิตก็จะมีลักษณะประมาณว่า ถือกำเนิดเกิดขึ้นบนแผ่นดินภารตประเทศ มาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่พม่า ก่อนที่จะเข้าใกล้วัยชราจึงย้ายมาอยู่ประเทศไทย โดยเฉพาะดินแดนภาคเหนือในชื่อวาล้านนา

อีกกระแสหนึ่งบอกว่า เทพนพเคราะห์ ไม่เข้าประเทศพม่ารามัญ ผ่านเลยมาเติบโตที่อาณาจักรขอม ก่อนที่จะย้ายขึ้นเหนือผ่านล้านช้างก่อนที่จะไปแตกหน่อแยกกอที่ล้านนา

ประเด็นหลังนี้หากมีเวลาค่อยมาว่ากัน หากวิเคราะห์ตอนนี้เห็นจะกลายเป็นหนังสือกำลังภายใน

ย้อนกลับมาประเทศพม่าจับความตั้งแต่ก่อนการเข้ามาของอารยธรรมอินเดีย อาณาจักรดั้งเดิมของพม่านั้นเรียกชื่อว่าศรีเกษตร คนพม่าเรียกว่าทาเขยิตตยา กลุ่มชนที่ครอบครองอาณาจักรโบราณแห่งนี้เรียกว่าปยู มีเชื้อชนชาติพม่าที่เราเข้าใจกัน เมืองหลวงของอาณาจักร

ศรีเกษตรนั้นตั้งอยู่บริเวณเมืองแปรเก่า ริมแม่น้ำอิรวดี

ชาวศรีเกษตรมีความเชื่อเรื่อง “นัต” บ้างก็ว่าเทวดาพื้นเมือง บ้างก็ว่าวิญญาณพระมหากษัตริย์ บ้างก็ว่าผีบรรพบุรุษ แต่หลักฐานตรงกันคือ นัตเหล่านี้ทำหน้าที่ปกปักรักษาอาณาจักรศรีเกษตร มีทั้งหมด ๓๙ ตน โดยนัตตัจจาหรือพระอินทร์เป็นใหญ่กว่านัตทั้งปวง

นอกจากนั้น ชาวศรีเกษตรยังนับถือพระพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์ด้วย สังเกตได้จากงานด้านศิลปกรรมทั้งหมด สร้างขึ้นเนื่องในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยเฉพาะเจดีย์ลักษณะต่างๆ ส่วนงานประติมากรรมส่วนหนึ่งดังเช่นพระพุทธรูปและเทวรูป สร้างขึ้นในศาสนาพราหมณ์และพุทธศาสนาแบบมหายาน

ด้านคติความเชื่อทั้งพระพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์นำเข้ามาจากอินเดียโดยตรง เพราะหลักฐานทางศิลปกรรมและประติมากรรมอ้างว่า ถอดแบบมาจากศิลปะคุปตะและศิลปะปาละ

ไม่มีหลักฐานทราบชัดว่าพระพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์มีอิทธิพลแทรกซึมเข้าไปสู่วิถีชีวิตของชาวศรีเกษตรมากนักอยู่เพียงใด

จึงสันนิษฐานว่าน่าจะผสมกลมกลืนกับความเชื่อดั้งเดิม โดยไม่มีศาสนาใดสำคัญเหนือศาสนาอื่น

ผู้เขียนเห็นว่าเทพนพเคราะห์น่าจะเข้ามาสู่อาณาจักรศรีเกษตรเช่นเดียวกัน แต่คงไม่สามารถแข่งขันความนิยมของพวกนี้ได้ จึงเป็นที่รู้จักอยู่ในวงจำกัดโดยเฉพาะพวกพราหมณ์ทำพิธี

ประเด็นหนึ่งน่าศึกษาคือ แต่ก่อนการนับถือันต์เป็นไปตามความเชื่อของแต่ละพื้นถิ่น ไม่มีนิตใดยิ่งใหญ่กว่ากัน แต่ต่อมามีการปฏิรูปหน้าที่นิตแต่ละตนเสียใหม่ โดยแต่งตั้งให้พระอินทร์เป็นใหญ่เหนือันต์ทั้งปวง ตรงนี้น่าจะเป็นนัยชี้บอกว่าเป็นการปรับตัวเพื่อสู้กับแนวคิดเทพนพเคราะห์ของพราหมณ์ได้หรือไม่

ครั้งเมื่ออาณาจักรศรีเกษตรล่มสลายไปอาณาจักรพุกามของชาวพม่าก็เข้ามาแทนที่ และสามารถสร้างอารยธรรมยิ่งใหญ่เสมอแหล่งอารยธรรมแห่งหนึ่งของโลก อาณาจักรพุกามนั้นเลียนแบบอาณาจักรศรีเกษตรแทบทุกอย่าง เพิ่งจะมาปรับปรุงดัดแปลงให้เป็นเอกลักษณ์ของตนภายหลัง

อาณาจักรพุกามมาถึงความเจริญสูงสุดเมื่อมีการนำพระพุทธศาสนาแบบมอญเข้ามาปฏิรูปบ้านเมือง เพราะมอญสมัยนั้นโด่งดังแพร่หลายด้านพระพุทธศาสนา ถึงกลับมีตำนานกล่าวไว้ว่าพระพุทธโฆษาจารย์ พระอรหันตเถรผู้ยิ่งใหญ่ผู้มีใช้คนอื่นแต่เป็นคนมอญร้อยเปอร์เซ็นต์

เรื่องแบบนี้ผู้เขียนเจอกับตัวเองมาแล้ว สมัยอยู่ศรีลังกาได้มีพระมอญนำเสนอประวัติของพระพุทธโฆษาจารย์ โดยเน้นย้ำว่าท่านเป็นชาวมอญ และอธิบายรายละเอียดว่าเหตุที่ท่านแตกฉานในพระไตรปิฎก เพราะอาณาจักรมอญสมัยนั้นมีพระสงฆ์นักปราชญ์จบปิฎกไตรย์เป็นจำนวนมาก

เมื่อนักศึกษาต่างประเทศตั้งประเด็นเห็นต่าง พระมอญที่ร่วมสัมมนาต่างพากันยืนยันเสียงแข็งไม่ยอมลดราวาศอก เพื่อให้บรรยากาศเป็นไปด้วยดีหัวหน้าสัมมนาจึงสรุปว่าพระพุทธโฆษาจารย์เป็นมอญไม่ต้องสงสัย

แต่นี้ไปอย่าได้สงสัยอีกเลยว่าพระพุทธโฆษาจารย์เป็นชาวมอญหรือไม่

เมื่อพระพุทธศาสนาจากอาณาจักรมอญเข้าไปมีส่วนร่วมต่อคติความเชื่อของผู้คนในอาณาจักรพุกามนั้น ปรากฏว่าคติศาสนาพราหมณ์ก็ติดตามไปด้วย โดยมีอิทธิพลต่อสถาบันคนชั้นสูง ในขณะที่พระพุทธศาสนาส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนชนรากหญ้าเป็นหลัก

คติความเชื่อแบบพราหมณ์ในอาณาจักรพุกามที่เด่นชัดคือเรื่องโหราศาสตร์ ชาวพม่าเชื่อว่าเทพนพเคราะห์ของพราหมณ์นั้นมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงชะตาชีวิตของมนุษย์ เพราะทุกองค์ล้วนได้ประทานพรโดยตรงจากพระอิศวรเป็นเจ้าของ จึงมีฤทธาณภาพมหาศาล ประกอบมีการนำเอาเรื่องราวของเทพนพเคราะห์ไปแต่งผสมกับตำราโหราศาสตร์ จึงทำให้เทพนพเคราะห์เป็นที่รู้จักแพร่หลายของคนทุกชนชั้น

ต่อมาความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ผสมกับ เทพนพเคราะห์ได้อย่างเหนียวแน่น จึงมีการ แต่งเนื้อหาขึ้นอีกหลายอย่าง ทำนองว่าเป็น การเพิ่มพลังความขลังให้สมเหตุสมผล ด้วยการเพิ่มกำลังวันให้เทพนพเคราะห์อย่างเป็น รูปธรรม และมีวิธีการนับกำลังวันโยกย้ายไป ตามจักรราศีอย่างถูกต้องแม่นยำ นอกจากนี้ มีพิธีส่งเทพนพเคราะห์ด้วยนัยว่าเป็นการ สรรเสริญเพื่อแก้เคล็ด

พิธีกรรมส่งเทพนพเคราะห์เห็นจะเป็นที่ รู้จักแพร่หลายหลายร้อยปี จึงมีผู้ฉลาดได้ รวบรวมพิธีกรรมและแต่งพระคาถาพร้อม รวบรวมเป็นหนังสือในชื่อว่าคัมภีร์มหาทักษา หรือคัมภีร์โหราศาสตร์ทักษา และมีการ ศึกษาสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน

ด้วยเหตุนั้น เทพนพเคราะห์ของอินเดีย จึงกลายรูปเปลี่ยนร่างเป็นชาวพม่า ด้วยประการ ฉะนั้น

สำหรับพิธีส่งเทพนพเคราะห์ตามคัมภีร์ มหาทักษานั้น ประกอบด้วยเครื่องบูชาและ การสวดพระคาถา เครื่องบูชาคือ อาหาร หวานคาว ผลไม้และหมากพลูบุหรี จากนั้น นิมนต์พระแก้วรูปให้สวดพระคาถาตาม กำลังวัน ดังนี้

- ๑) พระอาทิตย์สวดอุเทตะยัญฯ ๖ จบ
- ๒) พระจันทร์สวดยันทุนมิตติงฯ ๑๕ จบ
- ๓) พระอังคารสวดยัสสานุภาวะโตฯ ๘ จบ
- ๔) พระศุกร์สวดยัสสานุสรเนนาปีฯ ๒๑ จบ
- ๕) พระเกตุสวดชยันโตฯ ๕ จบ
- ๖) พระพุธสวดสัพพาสีวิสะฯ ๑๗ จบ

- ๗) พระราหูสวดกินนุสันตระระฯ ๑๒ จบ
 - ๘) พระพฤหัสบดีสวดปุเรนตัมโพธิฯ ๑๔ จบ และ
 - ๙) พระเสาร์สวดยะโตหังกะคินิฯ ๑๐ จบ
- นอกจากนั้นในพิธีกรรมต้องปักธงพระ-
อรหันต์ ๘ ทิศ ประกอบด้วย

๑. พระพุทธเจ้าประจำกึ่งกลาง
๒. พระโมคคัลลานะประจำทิศเหนือ
๓. พระราหูประจำทิศตะวันออก
เฉียงเหนือ
๔. พระโกณฑัญญะประจำทิศตะวันออก
๕. พระเรวตะประจำทิศตะวันออก
เฉียงใต้
๖. พระสารีบุตรประจำทิศใต้
๗. พระอุบาลีประจำทิศตะวันออก
เฉียงใต้
๘. พระอานนท์ประจำทิศตะวันตก และ
๙. พระควัมปติประจำทิศตะวันตก
เฉียงเหนือ

ประเด็นน่าสนใจคือ การปักธงพระอรหันต์ ๘ ทิศ

ถามว่า พระอรหันต์ ๘ ทิศเข้ามาเกี่ยวข้องกับพิธีส่งเทพนพเคราะห์ได้อย่างไร

ตอบว่า น่าจะเกิดขึ้นภายหลัง โดยเฉพาะ เมื่อพราหมณ์เริ่มหมดบทธบาท กล่าวคือเมื่อ พราหมณ์หมดบทธบาท พระสงฆ์ก็เข้ามาทำ หน้าที่แทนพวกพราหมณ์ โดยเฉพาะพิธีกรรม น้อยใหญ่ของพวกพราหมณ์ พิธีส่งเทพนพ-
เคราะห์ก็เช่นเดียวกัน เดิมพระสงฆ์อาจจะ เลียนแบบพิธีกรรมพราหมณ์ทุกอย่าง แต่ ครั้นต่อมาคงเห็นว่าพุทธานุภาพและสาวกา-

นุภาพมีดีกว่าเทพนพเคราะห์ จึงแต่งพระคาถาตามคติความเชื่อของพระพุทธศาสนาแทรกเข้าไปในพิธีกรรม พร้อมจัดวางพระอรหันต์เพื่อให้มีส่วนร่วมในพิธีกรรม

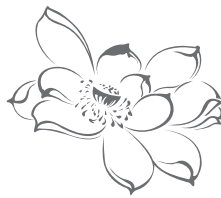
ต่อมาได้พากันรวบรวมความรู้เรื่องโหราศาสตร์แล้วแต่งเป็นตำราในชื่อว่าคัมภีร์มหาทักษะ เนื้อหาในคัมภีร์แรกเริ่มนั้น อาจให้ความสำคัญเทพนพเคราะห์เป็นหลัก แต่ครั้งต่อมาได้สอดแทรกคติความเชื่อของพระพุทธศาสนาเข้าไป จนกลายเป็นว่า พิธีกรรมของพราหมณ์แปลงร่างกลายเป็นพุทธศาสนา

ประเด็นต่อไปคือ ผู้แต่งใช้เกณฑ์อันใดในการจัดพระอรหันต์ ๘ รูป ให้ประจำทั้ง ๘ ทิศ จะบอกว่าแต่ละรูปมีฤทธิ์เสมอเทพ

นพเคราะห์ก็ไม่น่าจะใช้ เพราะประวัติของพระอรหันต์แต่ละรูปไปคนละทิศละทางกับเทพนพเคราะห์ของพราหมณ์ อีกประการหนึ่งพระอรหันต์ ๘ รูป ก็ไม่ได้โดดเด่นด้านการใช้ฤทธานุภาพ จะมีบ้างก็เพียงพระโมคคัลลานะและพระควัมปติ

ประเด็นนี้คงทิ้งไว้ให้ท่านผู้รู้ชานไขต่อไป

ครั้งวัฒนธรรมและคติความเชื่อของพม่าเข้ามามีอิทธิพลต่อหัวเมืองเหนือ กล่าวคืออาณาจักรล้านนา ก็ยอมเป็นธรรมดาคว่าคนไทยทางหัวเมืองเหนือต้องรับมาปฏิบัติและดัดแปลงให้เข้ากับคติความเชื่อของตน (ตอนหน้ามาว่าถึงอาณาจักรล้านนา)

ในกระแสข่าว :

ญี่ปุ่นจะตรวจบูรณะ
“หลวงพ่อโต”
คามาคูระ

ป่าแอน

“หลวงพ่อโต” คามาคูระ งดเยี่ยมชม ๒ เดือน

พระพุทธรูปใหญ่แห่งเมืองคามาคูระจะได้รับการตรวจบูรณะเป็นครั้งแรกในรอบ ๕๐ ปี ในช่วงวันที่ ๑๓ มกราคมถึง ๑๐ มีนาคม โดยจะงดให้นักท่องเที่ยวสักการะในช่วงดังกล่าว

วัดโคโตะอิน สถานที่ประดิษฐาน “หลวงพ่อโต” แห่งคามาคูระ ระบุว่า จำเป็นต้องงดให้นักท่องเที่ยวสักการะพระพุทธรูปใหญ่ในช่วงวันที่ ๑๓ มกราคมถึง ๑๐ มีนาคม เนื่องจากทางวัดจะตรวจบูรณะพระพุทธรูปครั้งสำคัญนับตั้งแต่การซ่อมแซมครั้งสุดท้ายในปี ๑๙๕๙-๑๙๖๑

“หลวงพ่อโต” แห่งคามาคูระ สร้างขึ้นในราว ค.ศ. ๑๓๐๐ มีความสูงจากฐาน ๑๓.๔ เมตร ถือเป็นหนึ่งในพระพุทธรูปขนาดใหญ่ที่สุด และสำคัญที่สุดองค์หนึ่งของประเทศญี่ปุ่น แต่เนื่องจากองค์พระตั้งอยู่กลางแจ้ง ทำให้ได้รับผลกระทบอย่างมากจากสายลมและแสงแดด รวมทั้งฝนและมุลอก

การตรวจบูรณะครั้งสำคัญในรอบ ๕๐ ปีนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ เนื่องจาก “หลวงพ่อโต” ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกประจำชาติ และทางวัดได้กำหนดการซ่อมบำรุงหลังช่วงปีใหม่ เพื่อลดผลกระทบที่มีต่อนักท่องเที่ยวที่มาสักการะจำนวนมาก รวมทั้งร้านขายของที่ระลึกที่ต้องซบเซาหากไม่มีนักท่องเที่ยวมานเกือบ ๒ เดือน

ผู้เชี่ยวชาญจะใช้คลื่นอัลตราโซนิกเพื่อกำจัดฝุ่นที่องค์พระ หลังจากนั้นจะตรวจสอบระบบต้านทานแผ่นดินใหญ่ที่ถูกติดตั้งเมื่อการบูรณะครั้งก่อน และพิจารณาว่าต้องมีมาตรการดูแลรักษาเพิ่มเติมหรือไม่? โดยในช่วงการตรวจบูรณะใหญ่นี้ ผู้เชี่ยวชาญยังจะรวบรวมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับสภาพองค์พระเพื่อใช้ในการดูแลรักษาอย่างง่าย ในช่วงหลายปีต่อจากนี้ด้วย.

เรื่องน่ารู้ :

สโลว์ Life สไตล์พระ

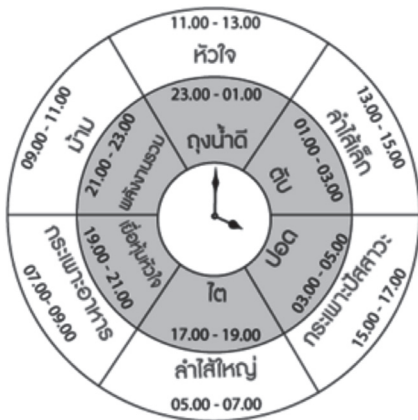
พระพุทฺธิช ชุตติปัญโญ

โรคภัย ปรมา ลาภา เป็นอีกหนึ่งพุทธ-
ภาสิตที่ถูกยกมาพูดถึงเมื่อสนทนาเรื่องสุขภาพ
เพราะไม่ว่าจะร่ำรวยมีเงินทองแค่ไหน หาก
ร่างกายเจ็บป่วย ไม่สบาย เงินที่หามาได้นั้น
สุดท้ายก็ต้องนำมาจ่ายค่ายา ค่าหมอ เพื่อ
รักษาชีวิตเอาไว้ หรือหากว่าสุขภาพแข็งแรง
นั้นซื้อขายได้ มหาเศรษฐีทั่วโลกคงจะยอม
ควักกระเป๋าจ่ายกันไม่อั้น ฉะนั้น “ความไม่
มีโรค เป็นลาภอันประเสริฐ” จึงเป็นความ
จริงที่สุด

แม้ว่าการแพทย์ในปัจจุบัน จะพัฒนาวิธี
การรักษาและยาต่างๆ ดีกว่าสมัยก่อนมาก
แต่ฝั่งของโรคภัยไข้เจ็บ ก็พัฒนาสายพันธุ์
ให้หลากหลายและรุนแรงมากขึ้นควบคู่ไป
ด้วย จะเห็นได้จากความน่ากลัวของโรคร้าย
ต่างๆ เช่น โรคมะเร็ง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน

โรคอ้วน เหล่านี้เป็นสาเหตุให้คนเสียชีวิต
ก่อนวัยอันควรเป็นจำนวนมาก และมีส่วน
ให้การมีชีวิตอยู่ของใครบางคนต้องทุกข์ทรมาน
เป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุนี้ ผู้คนส่วนหนึ่งเริ่มหันกลับมา
ให้ความสำคัญกับเรื่องสุขภาพมากขึ้น เปลี่ยน
เป้าหมายจากความร่ำรวยมั่งคั่ง มาเป็น
ความสุขในการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง จากที่
เคยทำงานเร่งรีบ หามรุ่งหามค่ำ รับประทาน
อาหารที่เน้นความสะดวกรวดเร็ว เปลี่ยนมา
เป็นการดำเนินชีวิตช้าลง เอาใส่ใจกับอาหาร
การกินมากขึ้น บ้างก็หาเวลาว่างมาออกกำลังกาย
เข้าฟิตเนส ออกวิ่งหรือขี่จักรยาน หรือ
ท่องเที่ยวพักผ่อนคลายตามต่างจังหวัด บางคน
ถึงขนาดเปลี่ยนอาชีพ หนีชีวิตในเมือง กลับ
ไปสู่ชนบทเพื่อเป็นชาวไร่ชาวนา

ที่มา www.thearakaya.co.th

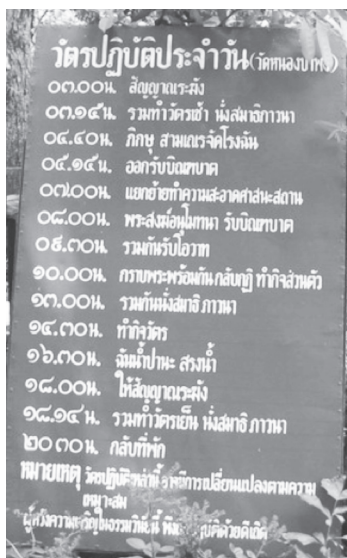

ที่มา www.vcharkarn.com

นักวิจัยจำนวนมากได้ให้ความสนใจศึกษาระบบต่างๆ ของร่างกาย ว่าการดำเนินชีวิตอย่างไรถึงจะถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับธรรมชาติสภาพแวดล้อมมากที่สุด ศาสตร์นี้มีชื่อว่า **นาฬิกาชีวิต** หรือ Chronobiology เป็นองค์ความรู้ที่ศึกษาเรื่องระบบการทำงานของอวัยวะต่างๆ ที่สัมพันธ์กับเวลา ๒๔ ชั่วโมงในหนึ่งวัน ถ้าจะอุปมาเปรียบได้กับการหา “คู่มือใช้งานร่างกาย” นั่นเอง

ในระหว่างที่งานวิจัยนี้ เริ่มถูกเผยแพร่จากโลกตะวันตก แท้จริงแล้วซีกโลกตะวันออกของเรา ได้ถ่ายทอดศาสตร์ที่ว่ากันมาอย่างยาวนานไม่ต่ำกว่า ๓๐๐๐ ปีแล้ว แต่หลายคนในยุคอินเทอร์เน็ต ยังคงตั้งคำถามว่าใครจะใช้ชีวิตจริงอย่างนี้ได้ คงเป็นเรื่องลำบากมาก หากต้องคอยบอกตนเองว่า ตอนไหนทำอะไร ตอนไหนห้ามทำอะไร

ผู้เขียนเป็นอีกคนหนึ่งที่สงสัยเช่นกัน กระทั่งได้คำตอบว่า ในโลกปัจจุบันนี้ ยังคงมีมนุษย์ที่สามารถดำเนินชีวิตตาม “นาฬิกาชีวิต” ได้จริงๆ และคนๆ นั้นคือ พระภิกษุ นั่นเอง เป็นผู้ที่สามารถใช้ร่างกายสอดคล้องเข้ากับธรรมชาติได้อย่างสมบูรณ์แบบ

ช่วงเวลา ๓.๐๐ – ๕.๐๐ น.

เสียงระฆังที่วัดป่าจะดังขึ้นในเวลาตีสาม เป็นสัญญาณปลุกพระหนุ่มเณรน้อยทุกรูปให้ตื่นขึ้นมา ล้างหน้าแปรงฟัน จัดเก็บที่นอนให้เรียบร้อย นุ่งสบงห่มจีวรให้เรียบร้อย เดินมารวมตัวกันที่ศาลาปฏิบัติธรรม เพื่อมานั่งเตรียมตัวรอทำวัตรเช้าร่วมกัน

ในเวลาฟ้ามืดอย่างนี้ ตามหลักนาฬิกาชีวิตแล้ว ช่วงเวลานี้เป็นเวลาของปอด และคนเราควรจะต้องตื่นนอน เพื่อให้ระบบหายใจได้ทำงานอย่างเต็มที่ สมอที่ได้ออกซิเจน มีส่วนให้ความจำของเราดีขึ้น พระเราจึงเลือกใช้เวลานี้ ตื่นมาท่องบ่นสาธยายมนต์ เรียนรู้ธรรมะ แม้ว่าอากาศจะค่อนข้างเย็น ถ้าหากได้สวดมนต์ ภายในร่างกายจะสันสะเก็ดร้อน ช่วยให้บรรเทาความหนาวไปได้บ้าง อีกทั้งยังขจัดปัญหาเรื่องระบบหายใจ อยากรู้ หอบหืดได้ ทำวัตรประมาณ ๔๕ นาที เสร็จแล้วก็นั่งสมาธิต่ออีก ๓๐ นาที

ช่วงเวลา ๕.๐๐ – ๗.๐๐ น.

จากนั้น พระเณรแต่ละรูปจะมีทำหน้าที่ประจำ บ้างก็จัดเตรียมบาตรครุบาอาจารย์ บ้างก็กวาดดูศาลาหอฉัน ช่วยกันปลูาดอาสนะเตรียมน้ำดื่ม วางกระโถนให้เรียบร้อย เมื่อทุกอย่างเสร็จดีแล้ว ก็จะฉันทน้ำร้อนน้ำชาแล้วไปเข้าห้องน้ำ

เวลานี้ร่างกายจะหลั่งฮอร์โมนคอร์ติซอล (Cortisol) ทำให้ร่างกายกระปรี้กระเปร่า การดื่มน้ำอุ่นแก้วใหญ่ๆ เป็นการช่วยกระตุ้นที่ลำไส้ใหญ่ เวลานี้จึงเหมาะที่สุดในการขับถ่าย

“บิณฑบาต” เป็นกิจวัตรหนึ่งที่น่าจะเป็นสีสันของชีวิตนักบวช เป็นการไปโปรดญาติโยม และยังเป็นช่วงเวลาในการออกกำลังกายด้วย

การเดินทางให้กล้ามเนื้อทุกส่วนได้ทำงาน กระตุก และข้อต่อไม่กระแทกกันจนเกินไป ยิ่งได้สูดอากาศในยามเช้าที่บริสุทธิ์ จิตใจก็ยิ่งปลอดโปร่งสดชื่น การเดินแบบไม่ใส่รองเท้า นั้น ทำให้ได้เหยียบก้อนหินก้อนกรวดคล้ายกับนวดกดจุดบนฝ่าเท้า ระยะทางที่เดินบิณฑบาตจะไม่ไกลมากนัก พอแดดอ่อนๆ พระเณรก็ทยอยกลับมาถึงวัดแบบเหงื่อซึมๆ

ช่วงเวลา ๗.๐๐ - ๙.๐๐ น.

สายบิณฑบาตและจำนวนพระเณร จะแบ่งออกตามที่ตั้งและขนาดของหมู่บ้าน รายรอบวัด เมื่อกลับมาถึงวัดแล้ว ถ่ายแบ่งอาหารให้ทางคนครัวจัดแจกภัตตาหาร พระเณรจะออกมากกว่าไปไม่รอรอบๆ หอฉัน

หลังเสียงระฆัง ประมาณ ๘ โมงเช้า องค์ประธานสงฆ์ในอาวาสนั้น จะพิจารณาทักอาหารเป็นรูปแรก ไกล่เรียงพระรูปอื่นตามลำดับพรรษาจนถึงสามเณรรูปสุดท้าย จึงค่อยให้พร แล้วคณะสงฆ์ก็จะเริ่มฉันพร้อมๆ กัน

มื้อเช้าหรือ breakfast ในภาษาอังกฤษตามศัพท์ที่บอกอยู่แล้วคือ หยุด (break) การอด (fast) อาหารเช้า คือการหยุดอดหรือเลิกอดอาหาร เพราะฉะนั้นอาหารเช้าหรือมื้อแรกของวัน จึงเป็นมื้อที่สำคัญที่สุด และช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาของกระเพาะอาหาร ใครที่รับประทานอาหารเช้าต่อเนื่องทุกวัน กระเพาะอาหารจะแข็งแรง ส่งผลให้สมองแจ่มใส

ในสังคมเมืองเวลานี้ หลายคนยังไม่ตื่น บ้างก็เร่งรีบเดินทางไปตอกบัตร อาศัยดื่มกาแฟเพียงแก้วเดียว รอมื้อกลางวัน หรือสำหรับผู้หญิงบางคนก็ตัดมือเข้าไปเพราะกลัวอ้วน

พฤติกรรมอย่างนี้ทางการแพทย์พบว่า นี่เป็นสาเหตุให้หน้าแก่ก่อนวัย ขาแข้งไม่ค่อยมีแรง ขี้กังวล ตัดสินใจช้า ตามมาด้วยโรคภัยอย่างเบาหวานและสมองเสื่อม

ช่วงเวลา ๙.๐๐ - ๑๑.๐๐ น.

ม้ามของเราจะทำงานในเวลานี้เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย ไม่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตให้เห็นชัดนัก แต่สิ่งที่ควรระวังในเวลานี้ก็คือ ไม่ควรหลับ เพราะการนอนหลังจากรับประทานอาหารอímๆ ก็จะทำให้เสียต่อการเป็นภาวะกรดไหลย้อน และโรคมะเร็งหลอดอาหารได้ ซึ่งสำหรับพระแล้วจะใช้ช่วงเวลาหลังอาหารประมาณครึ่งชั่วโมง เดินจงกรม เพื่อย่อยอาหาร ซึ่งพระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ใน **จังกมสูตร** ว่าการเดินทางจงกรมมีอานิสงส์ ๕ ประการคือ

- เป็นผู้อดทนต่อการเดินทางไกล
- เป็นผู้อดทนต่อการบำเพ็ญเพียร
- เป็นผู้ที่มีอาพาธน้อย
- อาหารที่กิน ต็ม เคี้ยว ลิ้มแล้วย่อยย่อยไปด้วยดี
- สมารถที่ได้เพราะการเดินทางจงกรมย่อยมตั้งอยู่ได้นาน

นอกจากนั้นเวลา ๑๐ โมงถึงเที่ยงนี้ นักการศึกษาถือว่าเป็น “ช่วงเวลาทองคำ” ของการเรียนรู้ เพราะสมองจะทำงานเต็มศักยภาพ นักเรียนจะสามารถทำความเข้าใจเรียนรู้เนื้อหาใหม่ๆ ได้ดี สำหรับพนักงานออฟฟิศ ควรจะเลือกทำงานที่มีความสำคัญมากที่สุด在这段时间นี้ แม้ทางพระสงฆ์ฝ่ายปริยัติจะใช้ช่วงเวลานี้ท่องพระคัมภีร์เช่นเดียวกัน

ช่วงเวลา ๑๑.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.

ในกัจจุมสูตร พระพุทธองค์ได้ตรัสถึงอานิสงส์ของภิกษุผู้ฉันมื้อเดียวมี ๕ ประการว่า

เป็นผู้มีอาพาธน้อย มีความลำบากกายน้อย มีความเบากาย มีกำลัง อยู่อย่างผาสุก

สอดคล้องกับบทความของนายแพทย์ โยชิโนริ นางูโมะ จาก “ยิ่งหิว ยิ่งสุขภาพดี” หนังสือขายดี ที่ได้กล่าวว่า **การลดปริมาณอาหาร ด้วยการลดจำนวนมื้อ เป็นวิธีรักษาสุขภาพอันยอดเยี่ยม** ไขมันในช่องท้องจะลดลง ยีนเซอร์ทูนินจะช่วยให้สุขภาพดี ส่งผลให้ใบหน้าดูอ่อนเยาว์ อายุยืน หากรับประทานอาหารวันละมื้อจนเป็นกิจวัตรแล้วฮอร์โมนเลปติน (Leptin) หรืออีกชื่อหนึ่งก็คือ ฮอริโมนอิม จะมีระดับปกติ ทำให้ระบบเผาผลาญในร่างกายเป็นไปด้วยดี รับความรู้สึกได้ไว การกินไม่เป็นมื้อ หรือกินแบบไม่รู้จักรอก่อนให้เกิดภาวะดื้อเลปตินและจะทำให้เกิดโรคอ้วนตามมา ซึ่งนายแพทย์ท่านนี้ได้ทานอาหารมื้อเดียวมากกว่า ๑๐ ปีแล้ว

อย่างไรก็ตาม การฉันมื้อเดียว จัดเป็นหนึ่งในรุดงค์วัตร ๑๓ หรือข้อวัตรเพื่อขัดเกลากิเลส พระพุทธองค์ไม่ได้กำหนดว่า พระภิกษุ

ทุกรูปจำเป็นจะต้องถือปฏิบัติ และผู้ที่สมาธิจะสมทานต้องรู้จักประมาณตน ไม่ให้ทรมาณร่างกายจนไม่สามารถบำเพ็ญสมณธรรมได้ พระบางรูปวัดบางสำนัก ก็ะฉันทเพลกันในช่วง ๑๑ โมง ซึ่งถือเป็นอาหารมื้อสุดท้ายของวัน นับจากแต่เที่ยงวันไปจนถึงเวลาอรุณของวันใหม่

บรรพบุรุษของคนเรามาก่อน หลังจากออกล่าสัตว์หรือหาเก็บผลไม้ เมื่อกินเสร็จแล้วจะหาที่ปลอดภัยนอนกลางวัน พฤติกรรมเช่นนี้ได้ถ่ายทอดส่งต่อมายังร่างกายของคนในยุคเราด้วย ตอนบ่ายๆ ร่างกายจึงง่วงเป็นปกติในหลายๆ ประเทศมีวัฒนธรรมการนอนกลางวัน เช่น ประเทศฝรั่งเศส กรีซ สเปน หรือเพื่อนบ้านอย่างประเทศลาว

องค์การนาซ่า เคยทำวิจัยกับอาสาสมัคร ๑,๐๐๐ คน พบว่า คนที่ได้งีบหลับนั้นจะสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๔๐ % เมื่อเทียบกับคนทำงานต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังมีผลของงานวิจัยที่รับรองว่า การงีบหลับประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาทีนั้น ช่วยให้สมองโลดแล่น ความจำดีขึ้น และส่งผลดีต่อหัวใจ

ในช่วงปัจฉิมวัยของหลวงปู่มั่น ฐริทัตโต พระอาจารย์ใหญ่สายวัดป่า ท่านจะพักกลางวันเล็กน้อย และทันทีที่ตื่นขึ้นมาท่านจะนั่งสมาธิปรารภความเพียรต่อ แน่นนอนว่าการนอนกลางวันของท่าน ไม่ใช่เรื่องของความเกียจคร้าน แต่เป็นไปเพื่ออนุเคราะห์แก่สังขารร่างกาย ประกอบกับช่วงวัยหนุ่มที่ท่านได้แรงความเพียรมาตลอดชีวิต ถึงจุดหนึ่งธาตุขันธ์ก็สมควรได้รับการผ่อนคลายเป็นอิริยาบถเกื้อกูลบ้าง ตรงกับนาฬิกาชีวิต เพราะกล้าม

เนื้อหัวใจจะทำงานสูบฉีดเลือดและส่งสารอาหารไปเลี้ยงทั่วร่างกาย ระดับความดันจะเพิ่มสูงขึ้น ฉะนั้น จึงไม่ควรเครียด หรือโหมงานหนักมาก

ช่วงเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.

พระภิกษุสงฆ์สามเณรเดินจงกรม-นั่งสมาธิ หรือเรียนกันอีกครั้งในช่วงบ่าย ระบบลำไส้เล็กจะย่อยและดูดซึมสารอาหารที่ละลายอยู่ในน้ำ ช่วงนี้ถ้ารับประทานอาหารในตอนเช้าไม่เพียงพอก็จะรู้สึกหิว หรือถ้าฉันอิ่มเกินไปก็จะง่วงนอน

ประเทศไทยอยู่ใกล้กับเส้นศูนย์สูตร ช่วงบ่ายๆ แดดจัด อากาศร้อน การดื่มน้ำเป็นประจำนั้นก็ทำให้ร่างกายปรับความร้อนภายใน น้ำสะอาดมีส่วนช่วยให้ระบบย่อยอาหารทำหน้าที่ได้เต็มประสิทธิภาพ ทั้งยังเพิ่มความชุ่มชื้นแก่ผิวหนังและดวงตา การดื่มน้ำบ่อยๆ ช่วยลดอาการปวดศีรษะและไมเกรนได้ น้ำเป็นปัจจัยสำคัญมาก พระพุทธองค์จึงอนุญาตให้ผ้ากรองน้ำเป็นหนึ่งในบริวาร ๘ ของพระภิกษุ ไม่ต่างจากบาตรและจีวร

ช่วงเวลา ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

ช่วงบ่ายแก่ๆ เสียงระฆังจะดัง บอกเวลางานบำเพ็ญประโยชน์ส่วนรวม พระ เณร และญาติโยมต่างพร้อมเพรียงกันหยิบจับอุปกรณ์ตามถนัด ทำหน้าที่ของตนเองอย่างแข็งขัน ปัด กวาด เช็ดถู คนละไม้คนละมือช่วยกันดูแลเสนาสนะสงฆ์

เอกลักษณ์อย่างหนึ่งของวัดป่า ก็คือการกวาดลานวัด หรือพระทางอีสานเรียกว่า “ตีตาด” สำหรับไม้กวาดที่วัดป่าใช้ ส่วนใหญ่พระเณรจะช่วยกันทำขึ้น และสอนวิธีผูก-

มัด-รัด-ร้อย ต่อๆ กันมา ก้านตาด (หรือก้านมะพร้าว) ประกอบร่างเข้ากับไม้ไผ่ กระดาษให้ได้รัศมีที่เหมาะสมกับความกว้างของถนน และ “ไม้กวาดประจำตัว” นี้แหละสร้างความภูมิใจให้ระหว่างทำงานได้เป็นอย่างดี

ทำกิจวัตรนี้ ไม่มีใครถือตัวว่าพระชามากกว่า ไม่แบ่งแยกว่าพระหรือโยม ทุกคนต่างออกแรงทำความสะอาด เพื่อทะนุบำรุงเสนาสนะในบวรพุทธศาสนา เป็นแบบอย่างของความสามัคคี เมื่อผู้ใดผ่านมาพบเห็นก็เป็นที่น่าเลื่อมใส สร้างศรัทธาต่อไป

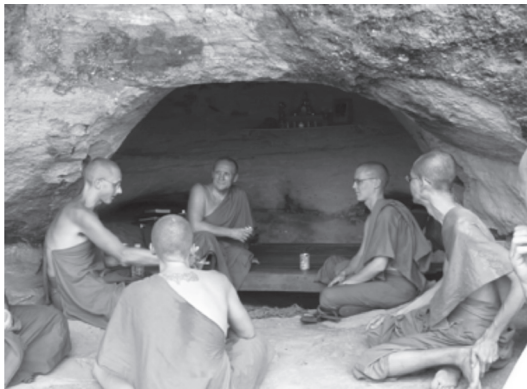
การกวาดไม้ไผ่ถือเป็นการปฏิบัติธรรมเจริญสติแบบเคลื่อนไหว ไม่ต่างจากออกกำลังกาย สามารถเรียกเหงื่อได้ดี และช่วงเวลานี้เอง กระทบะปัสสาวะจะเก็บปัสสาวะที่ผ่านการกรองจากไต และเป็นช่วงที่หลอดเลือดหัวใจและกล้ามเนื้อในร่างกาย มีความแข็งแรง เหมาะอย่างยิ่งที่จะให้เหงื่อออก เพราะจะช่วยให้ไม่ต้องปัสสาวะมาก หูรูดของกระทบะปัสสาวะก็จะแข็งแรง

เนื่องด้วยบรรพบุรุษของเราไม่ได้เจริญเติบโตมาในห้องแอร์ การที่เหงื่อออกประมาณหนึ่งเป็นการรักษาสมดุลให้กับร่างกาย มีข้อดีทั้งช่วยขับสารพิษบางอย่างออกมาทางรูขุมขน ป้องกันนิ่วในไต ทำให้ผิวสะอาดและดูอ่อนกว่าวัย

ช่วงเวลา ๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.

หลังจากหึ่งออก คงไม่มีอะไรดีไปกว่า ตื่นน้ำเย็นๆ หวานๆ ทดแทนพลังงานที่ สูญเสียไป ตั้งแต่เช้าแล้วพระเณรไม่ได้ฉัน อะไร บางครั้งมันเป็นอาการ “โหยมากกว่า หิว” เวลาฉันน้ำปานะ หมู่พระเณรจึงมานั่งรวมตัวกันอย่างพร้อมหน้า โดยไม่มีใคร อืดอด พระเจ้าหน้าที่จะถือภาชนะขนาดใหญ่ ภายในจะมีกาแพ้ง โกโก้ง ใส่น้ำตาล ไม่มีส่วนผสมของนม เตินเทแจกแบ่งกัน อย่างทั่วถึง แต่ละรูปก็จะพิจารณาฉันกันแต่ พอประมาณ พอให้ได้ชื่นใจบ้าง แก่หิวไปบ้าง ส่วนน้ำปานะที่พระเณรรอคอยกัน ก็มักจะ เป็นจำพวกน้ำอ้อยสด หรือน้ำผลไม้ขนาดเล็ก คั้นและกรอง แซ่เย็นมาเป็นอย่างดี

วิธีการนี้ก็คล้ายกับวัฒนธรรมการดื่มชา ของประเทศอังกฤษ ในยุคควิคตอเรียนที่มี High Tea หรือน้ำชาเมื่อค่อนข้างหนักในช่วง เย็น บางครอบครัวอาจจะทานชาเมื่อนั้นแทน อาหารเย็น ซึ่งสำหรับพระเณรก็คล้ายๆ กัน และถือเป็นเวลาผ่อนคลาย สนทนากันพอ ประมาณ กระชับความสัมพันธ์กันภายในวัด ก่อนที่จะแยกย้ายกันไปสร้งน้ำก่อนทำวัตรเย็น

ช่วงห้าโมงเย็นถึงเกือบหนึ่งทุ่มนี้ ไตของ เราจะกรองของเสียที่ร่างกายไม่ต้องการ ไป เก็บไว้ที่กระเพาะปัสสาวะ การตื่นน้ำปานะ ในชวงนี้ จะช่วยขับของเสียออกไปในเวลาที พอเหมาะพอดี

ช่วงเวลา ๑๙.๐๐ - ๒๑.๐๐ น.

ก่อนพระอาทิตย์จะลับขอบฟ้า พระเณร แต่ละรูปจะอยู่กับตัวเอง ต่างหาที่เหมาะๆ เจริญสติ รอทำวัตรสวดมนต์ตอนหนึ่งทุ่มตรง บทสวดตอนค้ำจะเป็นพระสูตรขนาดกลางถึง ขนาดยาว อย่างอานาปานสติสูตร ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร นับเป็นอุบายที่ดีของครูบา- อาจารย์ที่วางไว้ให้พระภิกษุได้ศึกษา ทบทวน ท่องจำ ผ่านรูปแบบการสวดต่างๆ พร้อมกัน ใครผิดก็จะระมัดระวังสวดให้ถูกต้องชัดเจน ใครมาสวดทุกวันๆ ก็จำได้โดยปริยาย จะ นึกคิดประพฤติปฏิบัติก็ไม่หลงทาง นำไป เทศน์สอนก็ตรงตามทีพระพุทธเจ้าได้สั่งสอน ไว้ การทำวัตรจึงนับเป็นการสืบทอดพระธรรม คำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ให้สูญหายหรือผิดเพี้ยน

เมื่อทุ่มหัวใจและระบบหมุนเวียนโลหิต ของเราจะทำงานช่วงประมาณ ๑ ทุ่ม ตรง กับนาฬิกาชีวิตควรทำจิตใจให้สงบ เหมาะ อย่างยิ่งกับสวดมนต์ ทำสมาธิ หลีกเลียง การดูข่าว ดูละคร เพราะความตื่นเต้นในช่วง เวลานี้จะทำให้ไขมันในเลือดสูงขึ้เอง มีผล ให้แน่นหน้าอก เป็นตะคริว นอนไม่หลับ เสี่ยงเป็นโรคเส้นเลือดตีบ อัมพฤกษ์ อัมพาต

งานทดลองมหัศจรรย์แห่งหยดน้ำ หรือ Mesages from water ของดอกเตอร์มาซารุ เอะโมโตะ ชาวญี่ปุ่นพบว่า น้ำที่ถูกด่าหยาบคาย หรือเสียงเพลงดังๆ ที่มีเนื้อหารุนแรง เมื่อแช่แข็งแล้วส่องกล้องที่มีกำลังขยายสูง เห็นว่ารูปร่างของผลึกที่กลายเป็นรูปร่างนำเกลียดน่ากลัว ตรงกันข้าม หากน้ำเดียวกันนั้นได้รับการสวดมนต์แผ่เมตตาให้เป็นประจำ รูปร่างของผลึกน้ำ เรียงตัวอย่างเป็นระเบียบ รูปร่างสวยงามสมบูรณ์ งานทดลองนี้สรุปได้ว่า จิตของมนุษย์นั้นมีผลต่อการก่อตัวของผลึกน้ำ หากพูดแต่สิ่งดีๆ น้ำก็จะสะอาดบริสุทธิ์ขึ้นตามไปด้วย พิธีทำน้ำมนต์ก็คงมีสมมติฐานใกล้เคียงกันนี้

ร่างกายของเราประกอบไปด้วยน้ำกว่า ๗ ส่วน ขณะที่สวดมนต์เราได้น้อมทั้งร่างกาย วาจา ใจ ระลึกถึงพระรัตนตรัย ทุกคำในบทสวดล้วนแล้วแต่เป็นสุจริตวาจา ปราศจากดีต่อกัน ไม่ก่อให้เกิดโทษ ฟังแล้วก็เกิดสติปัญญา ถ้าจะพูดให้สนุกหน่อย การสวดมนต์ก็เปรียบได้กับการปลูกเสกตัวเราเอง ก็คงไม่ผิดนัก

ช่วงเวลา ๒๑.๐๐ - ๒๓.๐๐ น.

หลังจากทำวัตรฟังครูบาอาจารย์เทศนาอบรมต่ออีกประมาณ ๑ ชั่วโมง หรือนำกรรมฐาน ไปจบกิจกรรมเกือบๆ สามทุ่มเท่านั้นภารกิจของวันก็เหมือนเสร็จสิ้นลง แต่ไม่ได้หมายความว่า จะปล่อยตัวปล่อยใจ ไร้สติ พระเณรจะแยกย้ายไปตามกุฏิของตนในป่าห่างกันพอสมควร ที่สำคัญแต่ละกุฏิไม่มีไฟฟ้า พระอาศัยอยู่ ๑ รูป ๑ กุฏิ หมดโอกาสคลุกคลีพูดคุยกัน ช่วงนี้บางองค์ก็ท่องปาฏิโมกข์ บางองค์เดินจงกรมต่อ บาง

องค์ก็จุดเทียนอ่านหนังสือ จดบันทึกประจำวัน จัดเตรียมบริขารต่างๆ เตรียมสำหรับวันใหม่ ที่ทุกอย่างจะต้องพร้อมก่อนออกไปทำวัตร

อุณหภูมิในร่างกายจะค่อยๆ ลดลง นาฬิกาชีวิตช่วงนี้เป็นช่วงเวลาของระบบหายใจ ระบบย่อยอาหาร และระบบขับถ่าย ระบบทั้ง ๓ นี้จะปรับสมดุล และประมาณสีท่อมฮอร์โมน-เมลาโทนิน (Melatonin) จะถูกหลั่งออกมาเพื่อปรับสภาพร่างกายในหนึ่งรอบวัน คุณสมบัติของฮอร์โมนนี้จะมีความสัมพันธ์กับความมืด ความสว่าง ช่วยเหนี่ยวนำให้นอนหลับลึก เวลาที่เราจำเป็นอย่างยั้งที่จะทำร่างกายให้อบอุ่น และต้องเข้านอน

ช่วงเวลา ๒๓.๐๐ - ๓.๐๐ น.

พระพุทธรองค์ได้ตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย มหานิทเทศว่า ภิกษุไม่พึงทำความหลับให้มาก พึงแบ่งกลางคืนและกลางวันให้เป็น ๖ ส่วนแล้ว ตื่นอยู่ ๕ ส่วน นอนหลับเพียงส่วนเดียว จึงชื่อว่า ภิกษุ เธอพึงสำเร็จสี่เสียดาส หรือนอนเหมือนราชสีห์ โดยนอนตะแคงขวา เท้าเหลื่อมซ้อนกัน ตั้งสติสัมปชัญญะ ไม่พึงทำความหลับให้มาก ระลึกในใจว่า จะตื่นขึ้นตลอดมัชฌิมยามแห่งราตรี

วันหนึ่งมี ๒๔ ชั่วโมง ถ้าแบ่งเป็น ๖ ส่วนแล้ว ส่วนที่พระพุทธรองค์ทรงให้นอนหลับ ก็จะมีเพียง ๔ ชั่วโมงเท่านั้น ตรงกับช่วงมัชฌิมยาม คือ ๔ ทุ่มถึง ตี ๒ พอดิ ในวัดป่าก็ถือปฏิบัติว่าพอรู้สึกตัว ให้รีบตื่นขึ้น ล้างหน้าล้างตา เดินจงกรมปรารภความเพียรทันที อย่าเห็นแก่การนอน ผึกฝืนกิเลส รอเวลาสัญญาณระฆังทำวัตรเช้าอย่างมีสติ

ในระหว่าง ๕ ฟุตถึงตี ๓ ฤกษ์น้ำดีและดับจะทำงานสัมพันธ์กัน เป็นช่วงเวลาที่ต้องนอนหลับให้สนิท เพื่อให้เลือดมาเลี้ยงที่ตับ ทำการขจัดสารพิษในร่างกาย ลดระดับน้ำตาลในเลือด ทางกรแพทย์พบว่า หากนอนก่อนเที่ยงคืน โกรทฮอร์โมน (Growth Hormone) จะหลั่งออกมาในช่วง ๙๐ นาทีแรก ถ้าเด็กได้นอนหลับเวลานี้ ก็สูงสมวัย และแม่เป็นผู้ใหญ่แล้ว ฮอร์โมนนี้ จะซ่อมแซมเนื้อเยื่อส่วนที่สึกหรอ ผิวหน้าผิวหนังเต่งตึง ผดผื่นดำ

มีคำโบราณว่าสนใจว่า “พระนอนสี่ เศรษฐีนอนหก ยากจนนอนแปด” บ่งบอกถึงเวลานอนของแต่ละคน อาจขัดกับสิ่งที่เราเรียนมาว่าเราควรนอนวันละ ๘ ชั่วโมง หากถามว่าถูกต้องเหมาะสมแค่ไหน คงมีหลายเหตุปัจจัยที่ต้องพิจารณา

อนึ่ง พระท่านได้อาศัยอยู่ท่ามกลางธรรมชาติป่าเขา อากาศดี เจริญสติ อีกทั้งทำสมาธิภาวนาอยู่เป็นประจำ จึงนอนเต็มอิ่มตื่นได้เร็ว แต่ในเมืองมีทั้งแสงทั้งเสียงรบกวน การนอนอยู่ตลอด กว่าจะหลับสนิทก็ต้องใช้เวลา ยิ่งก่อนนอนเล่นโทรศัพท์ แتبเบิลเปิดโทรทัศน์ไปด้วย แม้ร่างกายจะนอนอยู่แต่จิตใจก็ไม่ได้ฟังไปด้วย ส่วนเรื่องรายได้หรือความเป็นอยู่นั้นก็มีความขยันเป็นเหตุปัจจัยด้วย เท่าที่ผู้เขียนเคยศึกษามาทราบว่าส่วนใหญ่ของพวกประสบความสำเร็จในชีวิตจัดอยู่ในประเภทตื่นก่อน นอนทีหลังกันทั้งนั้น

ในปี ๒๕๔๖ นิตยสาร TIME Magazine ของอเมริกาได้เผยแพร่งานวิจัยเกี่ยวกับคนที่มีความสุขอาชีพต่างๆ ในโลก ด้วยวิธีสแกนคลื่นสมอง พบว่า บุคคลที่มีความสุขมากที่สุดในโลก คือ พระนี่เอง คงไม่แปลกใจนัก เพราะเมื่อตามพิจารณาศาสตร์แห่งนาฬิกาชีวิตข้างต้น พระนี่แหละเป็นผู้สร้างเหตุปัจจัยให้ทั้งกายสดใส และจิตใจเป็นสุข

ความรู้เรื่อง นาฬิกาชีวิต ตั้งแต่บรรทัดแรกเป็นเพียงวิธีการ หรือแนวทางที่อยู่ในตัวหนังสือเท่านั้น หากผู้อ่านจะเห็นผลลัพธ์จริงๆ การอ่านเพียงอย่างเดียวคงไม่เกิดผลอะไรแน่ คิดเสียว่า “ทำเล่นๆ ได้เล่น ทำจริงๆ ได้จริงๆ” ต้องเปลี่ยนจาก “วิธี” เป็น “วิถี” ค่อยๆ ทำสิ่งที่เหมาะสมต่อร่างกาย ฝืนนิดฝีกหน่อย เชื่อเถิดว่า สุขภาพดีและจิตใจที่ดีของเรา เราเองที่จะสามารถสร้างมันขึ้นมาได้ ฆราวาสญาติโยมถือเอาพระเป็นที่พึ่งทางใจแล้ว เอาวิถีชีวิตของสมณะเป็นที่พึ่งให้กับร่างกายด้วย คงจะดีไม่น้อย

วาระของปีใหม่นี้ ขอให้เป็นที่ญาติโยมได้เริ่มเปลี่ยนแปลงตัวเอง ให้พรแก่ตัวด้วยการกระทำ นำเอาข้อวัตรของพระภิกษุและคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเข็มทิศ ดำเนินชีวิตให้มีความสุขสวัสดิ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดปีและตลอดไป

ไต้ฟ้า วัดจากแดง

ถวายอภิธรรมมานัสการ
สมเด็จพระสังฆราชฯ

พุทธที่ ๑๖ ๖.ค. ๑๓.๐๐ น. พระอาจารย์มหา
ธิตีพงศ์ (ต่วน) ได้นำคณะศิษย์เรียนไวยการณบาลี
และพระในวัด รวมทั้งญาติโยมชาววัดจากแดง
ประมาณ ๗๐ รูป/ คน เดินเท้าจากวัดจากแดง
ไปวัดอาษาสงคราม ระยะทางประมาณ ๒.๕ กม.
เพื่อร่วมพิธีวางดอกไม้จันทน์ ถวายเพลิงพระศพ
สมเด็จพระสังฆราช โดยพระครูธรรมธรสุนนต์
เจ้าอาวาส ก็ได้เดินทางด้วยรถยนต์ไปร่วมงานด้วย

งานทำบุญข้ามปี

สาธุชนจำนวนมากร่วมบุญส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่
ณ วัดจากแดง ร่วมถวายทาน รักษาศีล ฟังธรรมเทศนา
และสวดมนต์ข้ามปี โดยมีพระอาจารย์มหาประพนธ์
มมาลังกาโร พร้อมคณะสงฆ์ นำสาธุชนเจริญพระพุทธมนต์
สวดมหาสมยสูตร และอธิษฐานจิต เพื่อความเป็นสิริมงคล
ตลอดปี สร้างความประทับใจอ้อมใจอ้อมบุญแก่สาธุชนกัน
ถ้วนหน้า

เริ่มตั้งแต่วันส่งท้ายปี ๓๑ ๖.ค. ๐๙.๐๐ น เป็นต้นไป
อ.อิศริยา นุตสาระ และคณะศิษย์ ได้ร่วมกันนิมนต์พระ
จัดให้มีการแสดงธรรมชุด สารจากพระไตรปิฎก ๑๓ กัณฑ์
อาทิ พระมหากรุณาธิคุณของพระพุทธเจ้า อสทิสถาน
 เป็นต้น

ช่วงค่ำ พุทธบริษัทจำนวนมาก ได้มาพร้อมเพรียงกันที่
ริมเขื่อน ท่ามกลางบรรยากาศแสงสีตระการตา อันประดับ
ด้วยดอกไม้ ผลไม้ และแสงไฟระยิบระยับ ประกอบกับ
อากาศที่เย็นสบาย เกื้อกูลแก่การฟังธรรมและการสวดมนต์
เจริญภาวนาเป็นอย่างยิ่ง

พระอ.มหาประนอม ได้แสดงธรรมว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสพระดำรัสนี้ **อุปมาเทณ ภิกขเว สมปาเทณ.** วันละ ๒ ครั้ง เป็นเวลา ๔๕ พรรษา รวม ๓๒,๘๕๐ ครั้ง ให้ทุกท่านบริกรรมให้ติดปาก ดูให้ติดตา ภาวนาให้ติดใจ และในการสวดมนต์ ถ้าเรา สวดครบองค์ ๓ ประการ คือ ๑. ถูกอักขรวิธี เสียงดังฟังชัด ๒. แปลได้ เข้าใจความหมาย และ ๓. มีเมตตาอันบริสุทธิ์ต่อผู้ฟัง แม้สวด ครั้งเดียวก็เห็นผล คือเป็นเครื่องป้องกันทุกข์ภัย และโรคทั้งหลายได้ (ดู ความไม่ประมาท น.๓)

๒๓.๐๐ น. พุทธบริษัทได้ร่วมสวดพระปริตร และ “**มหาสมัยสูตร**” คือ พระพุทธเจ้าแต่ละองค์จะมีการประชุมใหญ่ของเหล่าเทวดา

เช่นนี้เพียงครั้งเดียว เมื่อพระพุทธองค์แสดง มหาสมัยสูตรจบ เทวดาจำนวนหนึ่งแสนโกฏิ ได้บรรลุพระอรหัตผล อรรถกถาจารย์กล่าวไว้ว่า “มหาสมัยสูตรนี้ เป็นที่รักที่ขอบใจของเทวดา ในสถานที่ใหม่เอี่ยม เมื่อจะกล่าว มงคลกถา ควรสวดพระสูตรนี้” ต่อจากนั้น ได้ร่วมกันอธิษฐานจิต เพื่อความเป็นสิริมงคล ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๕๙ และสุดท้าย **คุณเสริมสุข ปัทมสถาน** ปาสาธุชนกล่าวคำขอขมากรรมต่อพระรัตนตรัย ทวยเทพ และเจ้ากรรมนายเวร แม้จบพิธีแล้ว ก็ยังมี พระสงฆ์และสาธุชนร่วมสวด **อิติปิ โส ๑๐๘ จบ** ตลอดทั้งคืน

รุ่งเช้า ๐๗.๐๐ น. สาธุชนร่วมตักบาตรอาหารแห้ง และฟังธรรมตลอดจนถึงช่วงบ่ายท้ายสุด ร่วมกันเชิญผ้าไปห่มบูชาพระธาตุสมันตมหาปฎฐฐานเจดีย์ เป็นอันเสร็จพิธีทำบุญข้ามปีโดยสมบูรณ์ ซึ่งปัจจัยที่ได้รับจะนำไปจัดซื้อที่ดินขยายพื้นที่วัด เพื่อสร้างอาคารเรียนพระไตรปิฎกต่อไป

สนทนา

เรา เปิดหน้าไว้เพื่อสื่อสารกับผู้อ่าน หากท่านผู้ใด มีข้อสงสัย คำถาม หรือข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ วารสารโพธิยาลัย ยินดีอย่างยิ่งที่จะรับฟังและตอบทุกข้อ คำถามที่ท่านกรุณาส่งเวลาส่งมาหาเรา

✉ ฉบับแรก

กระผมมีความประสงค์อยากขอรับวารสารโพธิยาลัย ทำอย่างไรครับ มีสมัครสมาชิกทางไปรษณีย์หรือไม่ อย่างไร ปรบกวณช่วยแจ้งให้ทราบด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ด้วยจิตคารวะ
ภาวัต เขียนนุกูล

ตู้ปณ.๒๙๑ ปณจ.พระโขนง กทม. ๑๐๑๑๐

✉ ฉบับที่ ๒

เรียน กองบรรณาธิการวารสารโพธิยาลัยที่นับถือ

ดิฉันได้มีโอกาสอ่านวารสารโพธิยาลัย ตั้งแต่เล่ม ๒ จนถึงเล่ม ๖ จึงขอส่งกำลังใจและความชื่นชมมายัง กองบรรณาธิการ สำหรับการจัดทำวารสารที่คัดสรรเนื้อหา ที่มีคุณค่าทางธรรมหลากหลาย ทั้งรูปเล่มก็งดงาม กระดาษ ปกแข็งแรงช่วยถนอมเนื้อกระดาษภายในได้ดี เนื้อกระดาษ ก็ใช้กระดาษถนอมสายตา ตัวพิมพ์ตัวใหญ่ ถูกใจ สว. อย่างยิ่ง ที่สำคัญที่สุดคือ คอลัมน์ต่างๆ ที่มีคุณค่าทาง ธรรมยิ่ง ล้วนนำศึกษาและน่าติดตามทั้งนั้น ไม่อาจ เลือกรักที่รักก็ซึ่งชมเฉพาะคอลัมน์ใดคอลัมน์หนึ่งได้ (ถ้า เป็นเฟสบุ๊ค คงจะทั้ง Like ทั้ง Share ทุกคอลัมน์) ขอ ชื่นชมคณะผู้จัดทำ กองบรรณาธิการ และครูบาอาจารย์ ทุกท่าน ที่รวบรวมธรรมและแนะนำเรื่องดีๆ จากผู้รู้ สม กับเป็นวารสารของสถาบันศึกษาพระธรรมระดับนานาชาติ ขอกราบนมัสการอนุโมทนาคุณสงฆ์วัดจากแดงที่เป็น กำลังสำคัญในการหมุนกงล้อธรรมจักร หวังว่ากอง บรรณาธิการจะรักษาคุณภาพงานธรรมที่บริสุทธิ์เช่นนี้ไว้ ให้ต่อเนื่องยาวนาน เพื่อเปิดดวงตาปัญญาแก่สาธุชน

โอกาสนี้ ขอมีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดพิมพ์ วารสารโพธิยาลัย ตั้งแต่ฉบับที่ ๗ ต่อเนื่องเรื่อยไป ฉบับ ละ ๕,๐๐๐ บาท อยากทราบว่า จะโอนปัจจัยได้อย่างไร และขอเป็นส่วนหนึ่งที่จะร่วมเผยแผ่วารสารโพธิยาลัยให้ อ่านเป็นธรรมทานได้ใน เว็บไซต์ของชมรมกัลยาณธรรม (www.kanlayanatam) หวังอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ เมตตาจากคณะผู้จัดทำ

ด้วยความชื่นชมอนุโมทนา

พญ. อัจฉรา กลิ่นสุวรรณ
ประธานชมรมกัลยาณธรรม

✉ ฉบับที่ ๓

กราบนมัสการ ท่านพระอาจารย์ ที่เคารพยิ่ง

กระผมมีความประสงค์ที่จะขอสมัครรับวารสาร โพธิยาลัยและมีส่วนในการช่วยสนับสนุนการจัดทำวารสาร นี้ จะต้องทำอย่างไรบ้างครับ อนึ่ง ปรบกวณท่านแจ้งเรื่อง หนังสือที่ท่านกล่าวไว้ว่าจะจัดทำขึ้นด้วยนะครับ มีอะไร หากมีเหตุปัจจัยเหมาะสมแล้วผมขอพิจารณาท่านนะครับ
ขอนอบน้อมแด่องค์พระมหาศาสดาโลก

ชวัน

๖๓ ซ. ประชาชื่น ๓๓ ถ.ประชาชื่น บางซื่อ กทม. ๑๐๑๔๐

ตอบคุณภาวัต, คุณหม่อัจฉรา และคุณชวัน

คณะผู้จัดทำวารสาร ขออนุโมทนาขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้ความสนใจวารสารฯ ประสงค์จะสมัครเป็น สมาชิก และสมทบค่าจัดพิมพ์ โปรดแจ้งมาที่ฝ่าย ประชาสัมพันธ์ของวัด โทร. ๐๒ ๔๖๔๑๑๒๒

สำหรับค่าสมาชิก เราไม่ได้ตั้งอัตราไว้ เพราะมอบ ให้เป็นธรรมทานอยู่แล้ว ถ้ามาขอรับที่วัด ก็จะได้รับฟรี แต่ถ้าต้องการให้จัดส่งให้ ก็จะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มอีก หาก ท่านจะช่วยสมทบค่าพิมพ์และค่าส่ง เพื่อให้วารสารฯ ของเราดำเนินการต่อไปได้ ก็สามารถโอนเงินเข้าบัญชี ชื่อ โครงการวัดวิถิพุทธเฉลิมพระเกียรติ ธ.กรุงไทย สาขาพระประแดง เลขที่ ๒๑๖-๐-๑๗๘๓๑-๔

ต้องขออภัยว่า วารสารโพธิยาลัย ไม่ได้ทำเพื่อผล ประโยชน์ทางธุรกิจใดๆ จัดทำเพื่อเผยแผ่พุทธธรรมใน รูปแบบร่วมสมัย พระภิกษุสงฆ์ ประชาชนทั่วไป ตั้งแต่ เยาวชน ไปจนถึงผู้สูงอายุ ให้แก่วัดที่สามารถนำไปใช้ ปฏิบัติได้จริง ตรงตามพุทธประสงค์ในพระไตรปิฎก ให้ สมกับที่วัดจากแดงเป็นโรงเรียนสอนพระปริยัติธรรมที่ เคารงในความถูกต้อง ดังนั้น หากท่านช่วยส่งเสริม การจัดพิมพ์ ก็เท่ากับช่วยต่ออายุพระพุทธศาสนาด้วย อีกทางหนึ่ง

กองบรรณาธิการ